

**GOZDNO
GOSPODARSTVO**
SLOVENJ GRADEC D.D.

leto: XXXVII

december 2005

številka:

12

Poštnina plačana pri
pošti Slovenj Gradec
Cena 660 tolarjev

Viharnik

naslovna tema

Stirinajst najbolj skrbnih lastnikov gozdov Slovenije

kmetijstvo

Kmetijstvo v letu 2005

intervju

Prof. dr. dr. h. c. Dušan Mlinšek

ljudje in dogodki

Božič v simbolih in božič v naših srcih

SREČNO 2006

Ob vstopu v novo leto 2006

Silvo Pritržnik, univ. dipl. inž., direktor Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec, d. d.

Gozdarstvo in lesna industrija na Koroškem imata globoke korenine, tradicijo ter nacionalni pomen. Že desetletja nazaj sta ti dve gospodarski dejavnosti predstavljali pomemben vir zaposlitve in razvoja pokrajine na področju infrastrukture. Gozd kot obnovljivo naravno bogastvo ima poleg socialne in ekološke vloge pomen tudi v ekonomskem smislu, v prvi vrsti predvsem za lastnika gozda, posredno pa nudi priložnost za možnost zaposlitve in priložnost za razvoj predelave lesa in z njo povezanih dejavnosti. Koroških gozdov človek k sreči ne more prestaviti na Kitajsko ali v Bosno zaradi cenejše delovne sile. To so dejavnosti, ki bodo ostale v koroškem prostoru in ponujajo priložnosti našim ljudem.

Izkoristiti poslovno priložnost v nekem obdobju ali jo izpustiti je tako kot izkoristiti ali zapraviti čas v življenju človeka ali družbe.

Ali sprejeti v pravem trenutku neko odločitev ali se prepustiti naključju življenja, ki ne glede na naše odločitve teče naprej.

Ali si postaviti cilj, kaj doseči v življenjskem obdobju, ki nam ga je bog naklonil. Ali biti aktiven v cilju doseganja svo-

jih sanj. Vsi ljudje ne dosežejo svojega življenjskega cilja. Nekateri imajo slabše izhodišče, drugi niso prepričani, kaj bi radi naredili iz svojega življenja, tretji niso bili dovolj vztrajni in niso uspeli premagati vseh ovir na poti, četrte je onemogočilo okolje, nekateri so si svoj življenjski cilj napačno zastavili, nekateri preprosto niso imeli sreče ... Vsekakor pa tisti, ki si življenjskega cilja niso postavili, tudi niso mogli ničesar doseči.

V podjetju imamo zastavljene cilje in prepričan sem, da imamo v gozdu dobro izhodišče in pravo vizijo predelave lesa, pravo okolje, dobre ljudi, s katerimi smo v stanju premagati vse prepreke, zato si ob zaključku zaželim še srečo in zdravja. Zaželim to tudi ljudem, ki so z nami povezani, družinsko, poslovno, družabno ali kakor koli drugače. Srečno!

Levo: Silvo Pritržnik, desno Milan Tretjak

Spec. Milan Tretjak, univ. dipl. inž. gozd., vodja Zavoda za gozdove Slovenije, Območn enote Slovenj Gradec

Kakor stopinje v snegu, včasih jasne, drugič zametene, se izgubljajo dogodki, ki so zaznamovali gozdarstvo v letu 2005. Kronologija je pestra in daje dokončen pečat odhajajočemu letu. Nekateri dogodki se bodo vtisnili globoko v spomin, nekatere pa bomo hitro pozabili. Naj omenimo le dva ali tri ...

Z vstopom v Evropsko unijo se v gozdovih ni nič bistvenega spremenilo, kot da jim ni mar za blebetanje politikov Bruslju. Za gozdarsko stroko in lastnike gozdov pa je bilo leto 2005 vendarle prelomno, saj bi morali iz evropskega programa pridobiti večji obseg subvencije za delo v gozdu. Zaradi neurejene davčne politike so se odgovorni na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odločili, da teh sredstev ne izplačajo. Še več! Odločili so se, da ne izplačajo

niti sredstev iz nacionalnega programa. Gozdarji smo ostali brez besed; vsem lastnikom gozdov se v imenu sodelavcev iskreno opravičujem za to neodgovorno početje, čeprav nanj nimamo niti najmanjšega vpliva niti to ni naša krivda. Svoje delo smo pravočasno in korektno opravili.

Spomladanski meseci preteklega leta so se pričeli z gradacijami podlubnikov, ki pa zaradi pravočasnega ukrepanja stroke in lastnikov gozdov niso imele večjih razsežnosti. Marsikje po Sloveniji pa ni bilo tako. V ta namen so koroški kmetje izgubili kar nekaj sredstev, ki so bila solidarnostno namenjena sanaciji lubadarskih požrtij v drugih delih Slovenije.

Zaposleni v Zavodu za gozdove Slovenije so preko celega leta marljivo izdelovali gozdnogo-

spodarske načrte, gozdnogojitvene načrte, lovsko-upravljaljske načrte, sodelovali so pri organizaciji del v državnih gozdovih, izobraževali lastnike, šolsko mladino, zaposlene itd. Ministrica jih je dodatno (brez plačila) zaposlila še pri izdelavi prostorske banke podatkov kmetijske rabe zemljišč (GERK-ov). Pomagati je potrebno tistim, ki v preteklosti tega niso počeli. Poleg že zdavnaj postavljenega in ažuriranega gozdarskega katastra moramo sodelovati še pri kmetijskem. Nič novega, gozdarji smo bili in smo vedno tu!

Eden od prijetnih dogodkov v letu 2005 je bilo praznovanje petdesetletnice prvega gozdnogospodarskega načrta na Koroškem, ki ga je izdelal naš vzornik in učitelj prof. dr. Dušan Mlinšek. S tem načrtom so bili postavljeni temelji sonaravne-

ga trajnostnega gospodarjenja z vsemi slovenskimi gozdovi. Koncept trajnega sonaravnega gospodarjenja je malo Slovenijo proslavil tudi preko njenih meja, temeljna načela takega gospodarjenja pa še vedno povezujejo vse gozdarske kolege in gozdarske subjekte, neglede na njihovo organizacijsko priпадnost.

Preden se dokončno poslovimo od leta 2005 in se še zadnjič ozremo na gozdarske stopinje v snegu, naj se iskreno zahvalim vsem sodelavcem, članom Sveta območne enote, kolegom v drugih organizacijskih enotah, poslovnim partnerjem, strokovni javnosti, predvsem pa lastnikom gozdov za tvorno in plodno sodelovanje v preteklem letu. Vsem, še posebej bralcem *Viharnika*, želim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Štirinajst najbolj skrbnih lastnikov gozdov Slovenije

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

V Zavodu za gozdove Slovenije so že sedmič podelili priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov. Letošnja slovesna podelitev je potekala 1. decembra v gostilni Marin v Šentanelu blizu Prevalj. Gozdarji območne enote Slovenj Gradec smo za štirinajst najbolj skrbnih lastnikov, njihove spremljevalce in ostale povabljene dobro poskrbeli. Pripravili smo jim tople sprejem. Slovesna podelitev pa je bila oplemeniten z zanimivim kulturnim programom.

Korošci so že od nekdaj radi prepevali. Danes pa radi prepevajo tudi koroški gozdarji, ki se pod vodstvom pevovodkinje Alenke Mori že peto leto družijo v gozdarskem pevskem zboru Stezice. Z zanimanjem smo jim prisluhnili tudi med nastopom v Šentanelu.

Zanimivo je bilo prisluhniti ljudskemu pripovedniku Mitji Šipku

Med nami so bili poleg »naj« lastnikov in gozdarskih strokovnjakov iz vse Slovenije še župan občine Prevalje dr. Matic Tasič, poslanec v državnem zboru Miro Petek in drugi povabljeni. Pozdravnim govornikom, vodji OE Slovenj Gradec Milanu Tretjaku, obema že omenjenima gostoma ter predstavniku Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Maksimilijanu Mohoriču se je pridružil direktor ZGS Andrej Kermavner. Vsem udeležencem je podelil priznanja in simbolična darila. Tako kot je pestro delo v gozdu, tako je bila pestra naša prireditve. Koroška je za marsikoga še vedno od prestolnice odrezana dežela, včasih pa so jo spoznavali ob pripovedovanju in pisanju pisem, katera so pisali koroški pobi s fronte. Kako je potekalo življenje na koroški kmetiji in kaj se je dogajalo na fronti, nam je v pristni koroščini prebiral ljudski pripovedovalec Mitja Šipek. Zelo zabavno pa je bilo njegovo pripovedovanje, kako je prišel Štajerec »jagat« divjega petelina v Šentanel.

Po kakšnih kriterijih so bili izbrani najbolj skrbni lastniki gozdov in kdo so le-ti, je pred podelitvijo priznanj v zgoščeni besedi za vsakega izbranca posebej pojasnil vodja oddelka za stike z javnostjo Tone Lesnik. Izbiranje najbolj skrbnih lastnikov gozdov poteka v Zavodu

Letošnji koroški najbolj skrben lastnik gozda Leopold Lesičnik (desno) med podelitvijo priznanja

Pozdravni govorniki (od leve proti desni) Maksimilijan Mohorič, Matic Tasič, Miro Petek, Milan Tretjak in Andrej Kermavner

Udeleženci prireditve so se sprehodili po Šentanelu

S Šentanela je lep razgled na Peco

za gozdove Slovenije v dveh fazah. S pomočjo določenih kriterijev najprej izberejo najbolj skrbne lastnike v posameznih krajevnih enotah. Iz te skupine skrbnih lastnikov gozdov pa v vsaki območni enoti območna komisija ob upoštevanju 8 prednostnih kriterijev izbere enega. Pri iz-

boru se upoštevajo predvsem izvajanja pomembnejših nalog pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi – upoštevanje načel sonaravnega gospodarjenja v gozdu, preprečevanje nesreč pri delu z gozdom, povečanje interesa za vlaganje v gozdove v obliki dolgoročnih gozdnogojitvenih in

varstvenih vlaganj, smotrne vsestranske rabe lesa, izobraževanje in strokovno sodelovanje z javno gozdarsko službo. Pomembna je tudi okoljska osveščenost posameznikov in ostalih. S podelitvijo priznanj lastnikom želimo v Zavodu za gozdove Slovenije vzpodbuditi vse lastnike gozdov, da bi še bolj upoštevali načela gozdarske stroke, redno opravljali gozdnogojitvena in varstvena dela v gozdovih, sprotno vzdrževali gozdne prometnice, upoštevali večnamenske vloge gozdov in dopolnjevali

svoje znanje o varnem delu v gozdu. Prejemniki priznanj pa tudi vzpodbudno vplivajo na druge lastnike.

In kdo so letošnji prejemniki priznanj za najskrbnejše gospodarjenje z gozdom? V območni enoti (OE) Slovenj Gradec je bil v letu 2005 izbran Leopold Lesičnik, p. d. Kališnik z Goriškega vrha nad Dravogradom. Z ženo Bibijano gospodarita na 40 ha velikem posestvu, katero se razprostira po strmih pobočjih nad dravsko teraso od 550 m

882 m nadmorske višine. Domačija je na nadmorski višini 700 m. Hišo, gospodarsko poslopje in negozdne površine koroškega celka varuje dobro negovan gozd. Polda, kot ga kličejo njegovi najbližji, je po predhodnem izplačilu solastniških deležev v last prejel zelo revno posest. Tako kot drugje v Sloveniji je bil Kališnikov gozd zaradi gospodarske krize po 1. in 2. svetovni vojni močno izsekan, strme pašne površine pa so se pričele intenzivno zaraščati. Na obubožanemu posestvu do 4

cole posekan gozd ni zagotavljal preživetja, zato se je Polda zaposlil v rudniku. Morda so podzemeljske nevarnosti, katere so ga spremljale pri delu, pripomogle, da je še bolj znal ceniti vrednote zelenega bogastva na zemeljski površini. Gozdarjem je znal prisluhniti že kot mlad gospodar, saj je dobro vedel, da bo s pravočasnimi strokovno načrtovanimi gozdnogojitvenimi in varstvenimi ukrepi na pomlajenih površinah pomagal naravi vzgojiti ekološko in ekonomsko stabilen gozd.

Zapel je gozdarski pevski zbor "Steze"

Skupinska fotografija letošnjih najbolj skrbnih lastnikov gozdov v družbi pozdravnih govornikov

Na prireditvi je o pomembnosti sonaravnega gospodarjenja z gozdovi vodja OE Slovenj Gradec Milan Tretjak

Sprehod po Šentanelu

Zaplesali so osnovnošolci iz Šentanela

Pred cerkvijo v Šentanelu

Strokovna ekskurzija gozdnih posestnikov revirja Sele

Tekst in foto.: Peter Cesar, inž. gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Kočevska. Pokrajina na južnem delu Slovenije, ob kateri večina najprej pomisli na medveda, volka in risa, morda še na polha. Nekateri dobijo ob imenu te pokrajine prisposodobno pragozda, širnih gozdov, ki jih zadnja leta močno ogrožajo podlubniki, nekateri se spomnijo na globoka brezna sredi teh prostranosti.

V želji, da bi nekoliko bolje spoznali ta izjemni del naše domovine, smo se z gozdnimi posestniki revirja Sele sredi meseca oktobra tja odpravili na strokovno ekskurzijo.

Pot nas je vodila po naših ozkih, prometa polnih in ovinkastih cestah skozi Hudo luknjo in po nič dosti boljši cesti do

vstopa na avtocesto pred Žalcem. Res, do našega glavnega mesta se nato vozimo hitro in udobno, vse pa se spet spremeni na južnem delu prestolnice, kjer je cesta proti Kočevski še ožja kot so naše, pokrajina je vse redkeje poseljena, gozdovi pa se bohotijo v paleti jesenskih barv. Postanek malo pred Kočevjem nam omogoči ogled dveh pravih kočevskih medvedov, žal zaprtih za železno ograjo. Le kje hodijo varuhi pravic živali in lovski inšpektorji?

V Kočevju nas pred pokrajinskimi muzejem že čaka naš gozdarski kolega Janez Konečnik, vodja Krajevne enote Rog, čigar rodne korenine segajo

na Planšijo na Plešivcu, kjer rad preživi nekaj prostih dni v letu. Prav gotovo je tam in v gozdovih Plešivca v času petja divjega petelina in preletavanja ruševcev po pobočju Uršlje gore, ko z nepogrešljivim fotoaparatom opreza za dobrimi motivi iz narave.

Kočevska pokrajina ima posebno zgodovino že iz časov 14. stoletja, ko so ta slabo poseljeni svet Nemci poselili s svojim prebivalstvom s področja Tirolske in Zgornje Koroške. Kočevski Nemci so se tu obdržali dobrih 600 let, vse do leta 1941, ko se je njihovo vodstvo odločilo za nasilno preselitev svojih ljudi. Izselitev, vojno uničevanje in povojno propadanje ter načrtno rušenje so imeli za prej razvito kulturno krajino daljnosežne posledice. Od 177 takratnih naselij jih je bila več kot polovica uničenih in nikoli več naseljenih, od 123 cerkva je bila večina porušenih ali požganih. Danes jih stoji le še 28. Vse to so bili vzroki obsežnega zaraščanja kmetijskih površin z grmovjem in tudi z gozdom, tako da je danes občina Kočevje z dobrimi 90 % gozdov najbolj gozdnata občina v državi (OE Slovenj Gradec 68 %, Slovenija 56 %).

Po nekaj kilometrov dolgi vožnji skozi prostrane mešane gozdove smo si na kmetiji Brdnik v dolini Rajhenav ogledali novodobno kmetijstvo kočevske pokrajine. Obsežni pašniki in travniki, ponovno iztrgani zaraščanju, so danes ograjeni z električnim pastirjem, na njih se pase največja oz. edina plemenska čreda govedi pasme limuzin. Lastnik (univ. dipl. agronom) oz. najemnik okrog 170 ha travniških površin je pred dobrimi desetimi leti prišel v to zapuščeno dolino s Stajerske ter pričel z izsekavanjem grmovja in kmetovanjem v za večino nemogočih pogojih. Seveda nismo šli gozdarji in gozdni posestniki na kočevsko zaradi kmetijstva in živinore-

je, zato smo pod strokovnim in zanimivosti polnim vodstvom našega vodiča nadaljevali pot proti Rogu, kjer smo si ogledali Kraljico Roga. Najdebelejša jelka, katere prsni premer je 158 cm, obseg samo štiri centimetre manj od petih metrov, z višino 51,5 m, lesno maso 38 m³ in starostjo okrog 500 let, si to ime resnično zasluži. Na robu rajhenavskega pragozda, nas je inž. Konečnik seznanil z naravnimi procesi v razvoju pragozda, z dogajanjem v gozdovih, nedotaknjenih od žage in sekire. Nekateri so občudovali veličino rastočih dreves, drugi pa so razmišljali o debelih hlohlih podrtega drevja, ki bo strohnelo tam, kjer je padlo. Vsekakor je razvoj pragozda precej drugačen od razvoja gospodarskega gozda. V pragozdu so vsa dogajanja prepuščena izključno naravnim procesom, pragozd služi v znanstvenoraziskovalne namene, v gospodarskem gozdu pa se prepletajo vloge proizvodnje lesa, katerih glavno korist ima v prvi vrsti lastnik gozda, ter vloge, katerih koristi ima celotna družba.

Z zanimanjem smo prisluhnili.

Inž. Janez Konečnik, vodja KE Rog, predstavlja pragozd Rajhenav.

Posledice delovanja podlubnikov

Glavni v čredi pasme limuzin in njegov lastnik

Pri povratku proti Kočevju smo si ogledali še drugo, temnejšo plat naše zgodovine - grobišče pod Krenom, največje brezno, ki je bilo zlorabljeno pri poveljskih pobojih.

Za konec našega potovanja po kočevskih gozdovih smo se seznanili še s posledicami delovanja podlubnikov. V kočevskih gozdovih se pojavlja več vrst jelovega lubadarja, pri tem veliko površinsko uničevanju drevoja pa močno sode-

lujeta nam bolj poznana veliki in mali smrekovi lubadar. Udeleženci ekskurzije so se na lastne oči prepričali, kam lahko pripelje prenamnožitev podlubnikov in sajenje rastišču neprimernih drevesnih vrst. Posledice delovanja podlubnikov so vidne na več hektarjev (tudi več deset hektarjev) velikih golih površinah. Zaradi napada podlubnikov je bilo na teh površinah posekanih več deset tisoč kubičnih

Koliko moških rok bo objelo Kraljico Roga?

metrov jelovega in smrekovega lesa, le tu in tam so ostala posamezna drevesa listavcev. Površine so pričele poraščati robida, leska in številne zeliščne vrste. Del teh površin so gozdarji že posadili z listavci ter jih z zaščitnimi tulci ali z žičnato ograjo zavarovali pred divjadjo, ki je v teh gozdovih resnično ne manjka. Ostale površine bodo prepuščene na-

ravnemu pomlajevanju, katerega bodo spremljali ogromni stroški gojitvenih vlaganj pri vzgoji mladega gozda.

Vsekakor smo na tej strokovni ekskurziji videli in slišali mnogo novega in zanimivega, odzivi s terena pa kažejo, da si naši gozdni posestniki želijo še več takih in podobnih oblik izobraževanja.

Skupinski posnetek na koncu poti

Gradbena sezona je končana

Petra Kreuh

V letošnjem letu se je naša gradbena sezona zaradi snega v novembru predčasno končala in tako že lahko pregledamo in ocenimo dela, ki smo jih izvedli. Naši največji objekti, ki smo jih dokončali v letu 2005, so:

- prizidek k OŠ Šmartno,
- adaptacija PSO, Trg svobode 1 (stavba Borova),

- komunalna ureditev podjetniške cone v Pamečah,
- poslovni objekt Balmi - avtohiša Citroen.

Prav tako smo v letu 2005 izvedli veliko rekonstrukcij cest, med njimi:

- v občini Slovenj Gradec:
  - cesta Sele-Pežl,

- cesta Brda-Lorenc,
- cesta na Rahtel,
- cesta Herčev most,
- cesta Suhi dol;
- v občini Dravograd:
  - cesta Dobrava-Sv. Križ,
  - cesta Ojstrica;
- v občini Mislinja:
  - cesta Dovže-Razborca,
  - Šentilj-Mala Mislinja;
- v občini Radlje ob Dravi:
  - cesta Ruš-Pernatova ravna
- v občini Ravne na Koroškem:
  - cesta Zadnji dinar.

Izgradili smo tudi zbirna centra za ločeno zbiranje odpadkov v Slovenj Gradcu in Dravogradu ter črpališče za umetno zasneževanje na Kaštvniku in dokončali dela na pločniku ob Celjski cesti v Slovenj Gradcu.

V oktobru smo zaradi bližajočega praznika 1. novembra pospešeno izvajali dela na pokopališču Stari trg in ga uredili po zamislih projektanta in naročnika MO Slovenj Gradec.

"Borovo" Trg svobode Slovenj Gradec

Ograja

Pokopališče v Slovenj Gradcu

Vse leto smo se prijavljali na javne razpise in večino del smo pridobili na ta način. Vse objekte, katerih investitorji so občine oziroma drugi proračunski

porabniki, smo dobili ravno s pomočjo javnih razpisov. V mesecu maju smo tako uspešno kandidirali na razpisih za vzdrževanje gozdnih cest za

naslednje dve leti, konec avgusta pa smo bili uspešni pri pridobivanju dela za izgradnjo novega stanovanjskega bloka P1 pri Katici v Slovenj Gradcu.

Ta stanovanjski blok smo pričeli graditi v oktobru, končan pa bo predvidoma v jeseni 2006. Kot zanimivost: v objekt bo potrebno vgraditi 2500 m³ betona ter 225.000 kg armature. Stanovanjski blok bo imel dva podzemna nivoja, v katerih bodo garaže, parkirni prostori in shrambe, in bo prvi z dvigalom v Slovenj Gradcu. Stanovanja bo prodajala MO Slovenj Gradec preko javnega razpisa.

Nekaj del na posameznih objektih nizkih gradenj smo začeli izvajati letos, dela pa bodo končana v letu 2006:

- ureditev poslovne cone na Ravnah,
- podjetniška cona v Mežici,
- kolesarska pot Muta-Sp. Vižinga.

Glede na to, da smo v letošnjem letu kljub močni konkurenci poslovali uspešno, upamo, da bo tako tudi v prihodnje. Vsem bralcem *Viharnika* želimo v letu 2006 veliko lepih trenutkov, zdravja in sreče.

Informativni gozdarski storži v novembru

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., ☎ Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Mesec november je še jesenski mesec. Letošnji pa je bil v drugi polovici že kar močno zimski. Do 18. novembra so hribovci lahko uživali v sončnih žarkih v višjih predelih nad nadmorsko višino 1000 m, v dolini pa je zaradi inverzije v glavnem prevladovala nižinska oblačnost. V tem času so bile najnižje jutranje temperature od 3 do 9 °C, najvišje dnevne temperature pa med 9 in 16 °C. V noči iz 17. na 18. november je naše kraje kot tudi ostalo Slovenijo zajel hladnejši zrak. Vrhove Uršlje gore, Smrekovca, Pohorja in drugih planin je nad 1400 m nadmorske višine rahlo pobelil sneg, 18. pa je bila v dolini slana (Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, ...). Ohladilo se je na -4 °C, pa tudi naslednje dni so bile najvišje dnevne temperature v dolini le nekaj stopinj na lediščem (do 4 °C). Vdoru hladnega zraka je sledilo sneženje. Na vsem koroškem območju so se 21. novembra v popoldanskem času lokalno različno pojavljale rahle snežne nevihte. Po kratkotrajni prekinitvi se je sneženje ojačalo v noči 22. novembra in se nadaljevalo vse do večernih ur 26. novembra, ko je Koroško zajel topel val. Močno sneženje se je spremenilo v močno deževje. V dolinah je deževalo še naslednji dan. Dež je v ni-

žini intenzivno tanjšal debelo snežno odejo, v višjih legah pa se je ta debelila. Na Koroškem je do pričetka deževja v dolinskih predelih zapadlo med 42 in 52 cm snega (različno od lege), višje pa 80 cm in več. Na Peci in drugih višjih predelih ga je zapadlo tudi do 1 meter in pol. Po nekaj letih je vrh Pece znova povsem zalit s snegom, ruševje in skale je popolnoma prekrila snežna odeja. Sneg je naletaval tudi predzadnji dan v novembru, posameznih snežink pa smo bili pod Uršljo goro deležni še zadnji dopoldan v tem mesecu.

Sneg je povzročil veliko težav na cestah. Zanimivo pa je, da je bila marsikatera hribovska, predvsem pa gozdna cesta, katera povezuje koroške celke, prej in bolj temeljito očiščena kot nekatere dolinske. Gozdarji javne gozdarske službe in za zimsko vzdrževanje odgovorni v koroških občinah so se pravočasno dogovorili o pluzenju, pravočasno pa so bile sklenjene tudi pogodbe z izvajalci del.

4. novembra je bil zadnji rok za oddajo prevzemov in obračunov EPD subvencij za leto 2005 (prevzemi in obračuni gojitvenih in varstvenih del v zasebnih gozdovih po EU

projektih). Revirni gozdarji so vložili veliko truda, da so pravočasno prevzeli vsa načrtovana in opravljena dela. Na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja pravočasno poslano dokumentacijo je kontrolirala strokovna komisija, na posameznih območnih enotah pa so na Agenciji izbrali po dva do tri kontrolorje za pregled opravljenih del. V slovenjegraški območni enoti so bili za kontrolorje izbrani Zdenka Jamnik, Avgust Kunc in Milan Golob. V pregled so dobili skupaj v vseh treh dolinah 22 objektov.

22. novembra je bil zadnji dan za oddajo vlog za koriščenje »evropskih« sredstev za vlaganje v gozdove iz programa EPD 2004–2006 za leta 2006, 2007 in 2008. Na Agencijo je bilo na razpis iz območne enote Slovenj Gradec za vsa tri leta skupaj poslanih 347 vlog v vrednosti 55 167 599 SIT. Kljub zelo kratkemu razpisnemu roku so revirni gozdarji in njihovi vodje uspeli s svetovanjem in veliko pomočjo pri sestavi razpisne dokumentacije za ta razpis aktivirati zadostno število lastnikov gozdov. Denar za plačilo vzpodbud gojitvenih in varstvenih del po nacionalnem programu ter sadik in zaščitnih varstvenih sredstev v zasebnih gozdovih (za dela po

nacionalnemu in EU programu) je planiran iz državnega proračuna republike Slovenije. V upanju, da bodo lastniki zaradi nejasnosti okoli obdavčitve del v gozdu po novem zakonu o dohodnini kljub velikanski zakasnitvi dobili izplačilo še v doglednem času, so revirni gozdarji v novembru z vso vne- mo prevzemali in obračunavali opravljena dela, načrtovana po nacionalnemu programu. S tem delom so intenzivno nadaljevali tudi v decembru.

V programu dela Zavoda za gozdove Slovenije za leto 2005 je tudi zapisano, da smo v letošnjem letu v naši območni enoti glavni organizatorji za prireditev razglasitve najbolj skrbnih lastnikov gozdov iz vseh štirinajstih območij. Dela smo se resno lotili. Potrebno je bilo poskrbeti za dobro počutje vseh povabljenih. Intenzivne priprave so potekale ves november, saj je bila osrednja prireditev že 1. decembra, in sicer v gostilni Marin v Šentanelu. Kako je potekala prireditev in kdo so letošnji območni najbolj skrbni lastniki gozdov, lahko preberete v samostojnem prispevku. Najbolj skrbne lastnike, izbrane v posameznih krajevnih enotah območne enote Slovenj Gradec, pa boste lahko spoznali v januarski številki *Viharnika*.

Karavana študijskih krožkov

Jerneja Čoderl, univ. dipl. inž., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Na turistični kmetiji Klemenšek v Logarski dolini je 15. oktobra Zavod za gozdove izvedel karavano študijskih krožkov. Prireditev se je odvijala pod streho mogočnega skednja v obsevu gora, in sicer sredi razstavljenega starega kmečkega orodja, ki ga je prejšnja generacija Klemenškov še uporabljala pri vsakodnevni opravi na kmetiji.

v vlogi akterja pri razvoju podeželja in povezovanja lastnikov gozdov. Za predstavitev krožkov v Logarski dolini je ZGS s sodelovanjem Andragoškega centra Slovenije, ki koordinira izvajanje študijskih krožkov, izdala publikacijo Študijski krožki – širimo krog za razvoj, v kateri so predstavljeni vsi izvedeni krožki ZGS. V gradivu sta opisana vizija in poslanstvo

prepoznavnosti Zavoda za gozdove v javnosti. Želimo postati vodilna organizacija pri razvoju študijskih krožkov na slovenskem podeželju in z vseživljenjskim učenjem dosegati trajnostni, sonaravni in vsestranski razvoj.

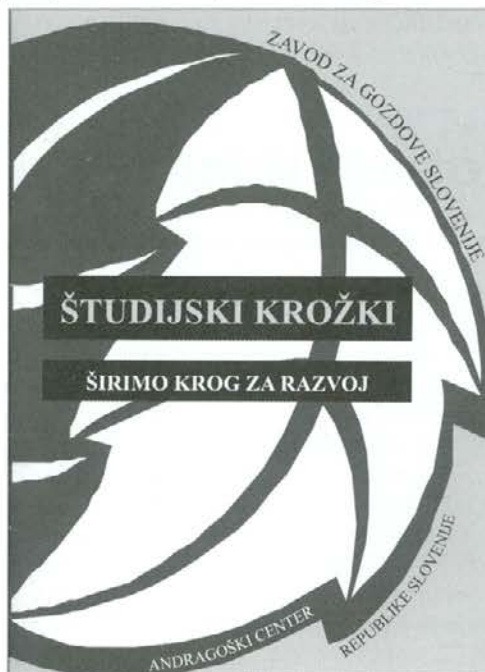
V publikaciji so predstavljeni trije krožki naše območne enote, na karavani pa smo se cca

Marjetka pripravila na osnovi razgovora s starejšo gospo, ki se je pozdravila z uživanjem totrovega olja. Vsem štirim članom krožka, pa tudi ostalim, ki so bili pripravljeni naše aktivnosti predstaviti v Logarski dolini, se kot mentorica najtopleje zahvaljujem.

Karavana študijskih krožkov je bila enkratna prireditev, ki je

Z razstave študijskega krožka "šintli"

Brošura

Toter v cvetju

Študijski krožki se pod okriljem Zavoda za gozdove izvajajo že od leta 2000 in jih je bilo do sedaj 10. S študijskimi krožki ZGS opravlja svoje poslanstvo

študijskih krožkov v Zavodu za gozdove Slovenije:

"Uveljavili se bomo kot nosilci odličnega delovanja in

140 obiskovalcem predstavili z dvema.

Študijska krožka "šintli" in "toter" sta bila na karavani predstavljena z manjšimi razstavama, v besedi pa so ju obiskovalcem približali člani krožka. "Šintle" je na karavani cepil Franc Placet – Žaucer s Sv. Primoža nad Muto, o posebnostih kritine in o etnološki vrednosti "šintlov" pa je spregovoril Jozef Uršnik – Pogorelec Pepi. Študijski krožek "toter" smo izvajali na Pernicah. Ker smo se sestajali pri Ravnikovih, je bil Blaž Krajnc, Ravnikov gospodar, zanimivosti o našem krožku pripravljen podati na prireditvi. O zdravljenosti totrovega olja sva udeležence karavane prepričali z Marjeto Palko – Kranjčevjo Marjetko. Predstavili sva intervju, ki ga je

pokazala, da so teme krožkov, ki jih izvaja ZGS, zelo raznolike in zanimive za širok krog ljudi. Gotovo je neformalno izobraževanje odraslih v študijskih krožkih oblika, ki ima prihodnost.

23. oktobra so neutrudni kmetje s Pernic, Mlak, Sv. Jerneja nad Muto, Sv. Primoža nad Muto ter z Gortine pred kmečko tržnico na Muti pripravili tradicionalno jesensko srečanje. Tema prireditve je bila letos steljeraja. Ker se do te prireditve študijski krožek "toter" še ni predstavil širši javnosti občine Muta, smo to storili tokrat. Tudi pri tej predstavitvi krožka sta bila glavna Blaž Krajnc in Marjeta Palko, pomagala pa je še Zdenka Jamnik. S to predstavitvijo je krožek zaključil s svojimi aktivnostmi.

Praženje zmletega totrovega semena pred stiskanjem olja.

Marjan Čuješ

Pa ne tisti od ruske KGB ali ameriške CIE, ampak obveščevalci koroških gozdarskih upokojencev, ki se pojavljamo dvakrat na leto na terenu pri svojih bivših sodelavcih, pa tudi ob žalostnih trenutkih, ko se je treba od koga za vedno posloviti, ne manjkamo.

To dolžnost opravljamo poverjeniki Kluba upokojenih koroških gozdarjev in upamo, da vsaj na zadovoljstvo večine, če že ne vseh, kar pa pravzaprav ni uspevalo niti tedaj, ko smo še prekipeli od zdravja in drugih ugodnosti, ki jih je prinašalo življenje v naši aktivni dobi. Ker v društvu članarine ne plačujemo, nam delovanje v taki obliki brez pomoči matičnega podjetja in velikega razumevanja tam zaposlenih ne bi uspevalo. Na tem mestu moram poudariti, da je GG Slovenj Gradec ena od redkih organizacij na Koroškem, ki v današnjih razmerah še ohranja stik z upokojenimi sodelavci. Da smo ji zato globoko hvaležni, priča vsakoletna množična udeležba na upokojenskih srečanjih, pa tudi drugih oblik pohvale na ta račun ne manjka.

Sedaj pa še nekaj o delu obveščevalcev ali lepše povedano, poverjenikov, ki svoje delo opravljamo prostovoljno in brez nadomestil za sredstva, ki jih pri tem uporabljamo. Da bi bilo zadovoljstvo pri našem obveščanju popolno, bi včasih potrebovali več sodelovanja z druge strani, to je od tistih, ki jim je obveščanje namenjeno. Ali veste, kako se počuti človek, ko nese vabilo za prijavo za piknik na dom in potem tja še trikrat pokliče, pa povratne informacije o prijavi kljub temu ne dočaka? Pozneje pa od povabljenega posameznika dobi le pojasnilo, da ni bil pravočasno seznanjen. Jaz na svojem terenu obveščam le kakih 20 članov, težje se pa godi drugim poverjenikom, ki jih imajo 100 in več. Za premislek vselej nudimo dovolj časa, res pa

je tudi to, da je včasih do koga nemogoče priti in če se malo pošalim, bi potrebovali sposobnosti, kot jih imajo agentje zgoraj omenjenih služb.

Letošnje družabno srečanje s piknikom v Mislinji, ki so ga tamkajšnji organizatorji res vzorno pripravili, je za nami in čaka nas samo še prijetna dolžnost, ko naše upokojence tudi osebno obiščemo na domu. Kako lepo je pokramljati z bivšimi sodelavci, ko si izmenjamo svoje misli, veselje, pa tudi vsakdanje težave. Božični dnevi so za to najprimernejši, žal pa včasih koga ne dosežemo, pa ne po svoji krivdi. Najbolj sem razočaran, ko nekje niti do hiše ne morem. Če pa se že pretihotapim mimo ograje, na moderni hiši zvonca ni. Skozi zatemnjena stekla vidim le luč. Ko se tudi ob pomoči sosedovega kužka nihče ne odzove, se odpravim naprej in poskušam naslednjič. Ponavadi z istim neuspehom, tako da nazadnje obupam in pustim tisti koledar in še kako malenkost kar pred vrati ali pa ju skrijem za kako metlo, ki pa je na pospravljenem dvorišču tudi ni najti. Ko včasih od tako iskane osebe zvem, da k njemu nihče ne pride, me niti ne prizadene, bolj sem prizadet, ko se kdo iz zgornjega nadstropja oglasi in pristavi, da naj tisto vrečko kar pred vrati pustim. Počutim se ponižanega, odvečnega. Toda takih primerov ni veliko, so le izjeme, ki pa lahko življenje le popestrijo. Pišem seveda samo iz lastnih izkušenj, ki pa so žal podobne izkušnjam ostalih poverjenikov.

V Šentanelu pri Grabljarju živi upokojeni cestar, ki je še vedno tak, kot smo ga včasih srečevali na kaki gozdni cesti – z motiko in lopato v roki –, le orodje je zamenjal. Vilice in nož pa domača klobasa in mošt, so mu prva skrb, ko prideš na obisk. Šegavost in dobra volja ga nista zapustili in pri tisti hiši ne razpravljamo o skrbih in bolezenskih težavah, pravi, da ima o tem čas razmišljati takrat, ko je sam. Enakih opti-

mističnih misli je tudi njegova dobrodušna žena, čeprav se brez bergel še v kuhinji težko giblje. Na podobno razpoloženje pa naletim tudi pri večini upokojencev, ki jih pred prazniki obiščem in ki jih najdem doma. Doma pa redko najdem mladega upokojenega samca, v katerem se pretakajo še vse za življenje potrebne tekočine. Nima žene, ki bi ga zmerjala pri poznih prihodih domov, niti psa, ki bi se ga kljub temu veselil. Pаметen in neulovljiv mož! Tudi zame, ko ga zaman iščem po terenu. Telefon na domu zvoni v prazno tako v zgodnjem jutru kot pozno ponoči. Ker je uporaben za vsa dela, ga po »rušitih« in strehah, ki jih pomaga prekrivati, niti ne iščem. Ko na poti k rožici, ki jo obletava njegov metulj, zvem, da se je ta cvet zanj trenutno zaprl, mu pustim sporočilo kar na njegovem »ganku«, kjer na kljuki vrat največkrat konča tudi novoletni koledar. Ima pa dobro lastnost ta korenjak. Nikoli mi ne očita, da ni bil obveščen ali da je ostal brez koledarja. Tudi sporočilo ga navadno le najde in takrat me takoj pokliče, potrdi udeležbo in se besede tudi drži, saj ve, da drugi nismo tako svobodni

kot on in moramo pri svojem delu odgovarjati tajnici društva Francki, ki pa je za razliko od prejšnje, Jožice, v poslovnih zadevah neizprosna. Ima pa tudi ona dobro lastnost: v njeni družbi nam ni treba veliko govoriti, le poslušati moramo, kar pa nam, ki smo v letih in radi ubogamo že svoje vnuke, ni težko.

Ob vsem doslej povedanem pa naj poudarim, da pri naših obiskih ne gre za tiste malenkosti, kot sta novoletni koledar ali buteljka, ki bi jih lahko dobili tudi po pošti in se nam jih v praznikih nabere še preveč, ampak gre za sporočilo, ki je vredno veliko več. To je, da nas kolektiv, kateremu smo nekoč pripadali, še ni pozabil in nam to preko svojih upokojenih poverjenikov ali obveščevalcev tudi potrjuje. Le ob stisku roke pa lahko to zares spoznamo in zato pri tem tudi vztrajamo!

Ne glede na čas, ko boste to prebrali, vam v imenu vseh poverjenikov koroških gozdarjev želim veliko zadovoljstva, osebne sreče in zdravja v prihajajočem novem letu 2006. Enake želje pa so namenjene tudi vsem bralcem našega *Viharnika*.

Levo blagajničarka Terezija Strmčnik, v sredini predsednik Jože Logar, desno tajnica Francka Merkač

Prof. dr. dr. h. c. Dušan Mlinšek

Ida Robnik in Gorazd Mlinšek

Predstaviti osebnost, kot je prof. dr. dr. h. c. Dušan Mlinšek, je čast za vsako publikacijo in tudi velika odgovornost, saj je človek z mnogimi plemenitimi življenjskimi deli in z do potankosti razčiščeno filozofijo gozda in narave v odnosu do človeka.

Letos je obeležil svoj življenjski jubilej, osemdesetletnico.

Na preprosta vprašanja, ki so se njemu zdela provokativna – kako je postal gozdar, na katera svoja dejanja je najbolj ponosen ter o spominih na začetke gozdnogospodarskega načrtovanja pri nas – je odgovoril v zgoščenem tekstu, iz katerega lahko dojamemo veličino njegovega življenja, ki ga je posvetil gozdu in kot je zapisal: »... še danes koračim po tej gozdarski poti.«

Šaleška dolina pa je kljub takratni industriji med obema svetovnima vojnoma še vedno nudila enkratne naravne zanimivosti: naravni potoki, ribniki, gozdovi, podzemne jame, prisotnost nekdanjega vulkana Smrekovca, enkratno zanimiva okolica od Savinjskih Alp do Pohorja, gričevnatega prostora proti Savinjski dolini etc. Skratka ekološki raj, toda nikakor ekonomski.

Nenehno raziskovanje po tem prostoru pa tudi po njegovi okolici je enkratni eldorado za mladino in njeno »tarzanstvo«, »karlmajevstvo« in podobno, saj smo se na edinstven način srečevali z naravo in še posebej z njenim gozdom in vodami.

Posebnost pa je bilo tudi moje družinsko življenje, saj so starši, kot že povedano, raziskovali okolje, se udeleževali razstav, razvili in ustanovili poleg svoje bogate knjižnice še ljudsko knjižnico, propagirali Prešernovo in podobne družbe etc. Največ pa je prispevala očetova biblioteka z zelo široko paleto od beletristike pa do bogate zbirke poljudnoznanstvene literature, kateri je oče posvečal še posebno pozornost. Takšen svet odraščanja – od mariborskega Pohorja pa do Savinjskih Alp z nenehnim otroškim raziskovanjem in odkrivanjem – je odločilno prispeval k oblikovanju značaja mladine. Ob tem pa je treba še posebej poudariti medvojno nemško gimnazijo v Celju, ki je imela odlične profesorje. Med njimi naj omenim le profesorja biologije, ki nam je edinstveno interdisciplinarno podajal biološko gradivo (beri celostnost oziroma interdisciplinarnost), kar nam je močno širilo izobraževalni horizont; to, kar pri

sedanjem izobraževanju močno pogrešamo. In to še posebej na biološkem področju.

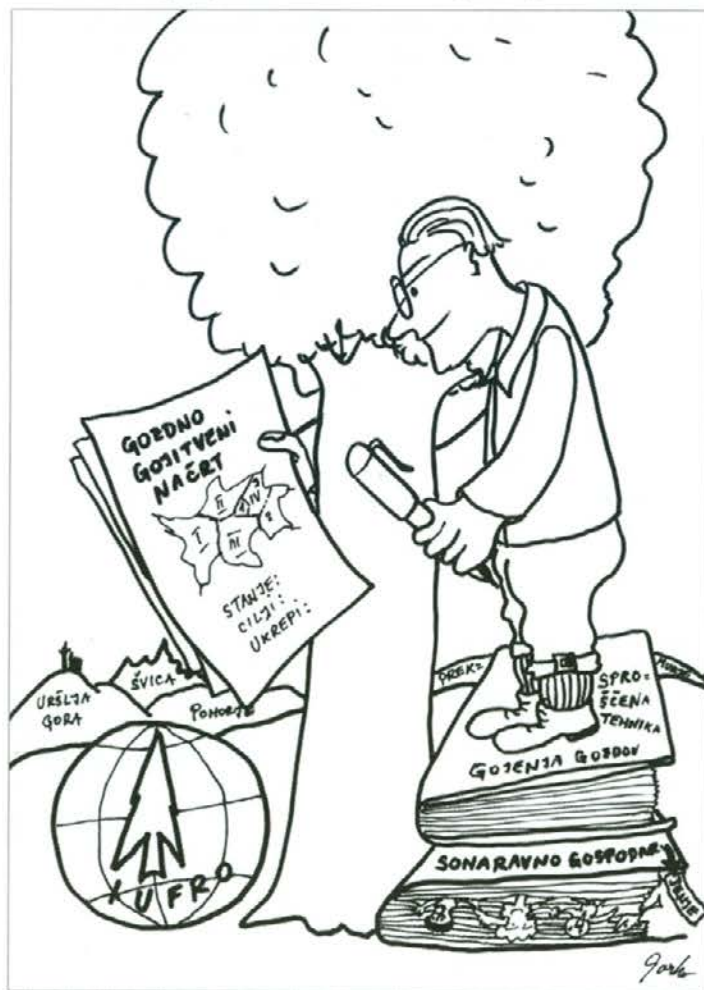
Srečno preživetje ruske fronte in partizanstva je dodatno prispevalo k zdravi presoji: za kaj se odločiti po končani gimnaziji? Družinska vzgoja me je napotila v dvoje smeri: v medicino in v gozdarstvo (torej dojemanje bioloških globin narave, ki so me nenehno pritegovali). Gozd pa je vendarle enkratna življenjska iznajdba narave, ki me je s svojim vse preslabo dojemanim »enkratnim vrhunskim stvarstvom« očarala. Torej odkrivanje te enkratne naravine skrivnosti kot živo nasprotje različnih

izumetničenih protinaravnih civilizacijskih tvorb. Šele celostno dojetje narave s pomočjo gozda, ob študiju letga po različnih kontinentih od ekvatorja pa do obeh zemeljskih polov, pove, kakšna nedojemljiva naravna tvorba je gozd. In opozarja, kako pokvarjeno se z gozdom ravna na vsej človekovi zgodovinski poti. Gozd, nepogrešljiva enkratna vrhunska tvorba zemeljske oble, ki daje garancijo za obstoj življenja kot življenja.

Ogled uničevanja gozdov širom zemeljske oble, nekajkratni obiski gozdov ob ekvatorju (npr. amazonski

Danes dojemamo, da je naravnin gozd (gozdni ekosistem) na vseh Zemljinih kontinentih **NARAVINA VRHUNSKA TVORBA** za enkratno uspešen razvoj življenja, vendar pa je človek na vsej svoji razvojni poti ta gozd uničeval in s tem še kar nadaljuje. O vsem tem pa smo komajda obveščani; ker je pač vzgoja človeka enkratno pomanjkljiva. Toda povsod in vedno pa vendar ni tako.

Prihajam iz Šaleške doline iz učiteljske družine, kjer je oče posvečal naravi vso pozornost, ne le kot učitelj, temveč kot praktik na različnih področjih svoje aktivnosti: pedagog, čebelar, sadjar, zbiratelj ljudskih običajev etc.

gozdovi), uničeni gozdovi »s kmetijsko boleznijo« po Evropi (beri »agrorrevščina«), pridruženi k bolni tehnifikaciji nečloveških aktivnosti in s tem povezano uničevanje gozdov opozarjajo, »da se je narava odločila«, da na ta način pospravi podivjani tujek – človeka.

Povedano opozarja, da je pri gledanju na gozd in ravnanju z njim potrebno ubrati povsem drugačno, sonaravno, torej z naravo usklajeno pot.

Slovenija je zastavila izpeljavo tovrstnega zasuka zadnjih petdeset let. S tem moramo nadaljevati na pestrem primeru od Panonije do Primorja in od Alp pa do Dinarskega gorstva. Pokrajina z različno preteklostjo in z različnim sedanjim sta-

njem. Vendar povsod z gozdom »nazaj k naravi«. Torej uspešna pot gozdne krajine kot diktatorja normalnega življenja na zemeljski obli. V gozdarstvu Slovenije je do tega odločilnega zasuka že prišlo, potrebno je le nadaljevati. Koroška pa je med drugim lep primer oživljanja naravnosti – postopno vračanje k sonaravnemu gozdu z zdravljenjem smrekovih »agrikulturnih spačkov«, z revitalizacijo kmečkega gozda, z ustavljenim umiranjem gozda, s ponovno »zraslostjo« življenja z rastiščem, kateremu se ne smemo odtujiti, ker nas bo sicer pobralo. To zadnje še kot posebno resno opozorilo, mimo katerega ne moremo.

Petdeset let nove naravi prijazne poti pri ravnanju z goz-

dom v Sloveniji občuduje vsa Evropa, ko nas obišče. Za vse to pa so bila potrebna temeljita sprememba valovne dolžine razmišljanja, prepričevanja političnih forumov in vrsta slučajnih ugodnosti (naravnosti). Slovenija tako postaja »zeleni biser«, ki nam ga vsi zavidajo in nam kot uspešnim začetnikom še posebej čestitajo za sonaravno vedenje človeka, ki mora odločno zapustiti svojo zavoženo tehnokratsko (beri samoubijalsko) pot. Koroška gozdnata dežela je lep primer in dokaz, to pa velja tudi za vso Slovenijo.

Minister Zver na najvišje ležeči podružnični osnovni šoli v Sloveniji

Mateja Špeh

V okviru obiska vladne ekipe na Koroškem je dr. Milan Zver, minister za šolstvo in šport Republike Slovenije, obiskal najvišje ležečo podružnično osnovno šolo v Sloveniji. Med svojim obiskom se je ustavil v Črni na Koroškem oziroma v podružnični osnovni šoli Javorje, ki leži kar 1156 m visoko. Ravnateljica Jožefa Ovnič, njen pomočnik Branko

Hancman, predsednica sveta šole Cvetka Dimec, zaposleni na OŠ Javorje ter učenci smo mu pripravili sprejem, pogostitev ter kratek kulturni program. Ministra sta v imenu Občine Črna na Koroškem pozdravila tudi predsednik odbora za družbene dejavnosti Ivan Voler ter predsednik sveta staršev OŠ Črna na Koroškem Franci Stopar

z Javorja. Ravnateljica je v kratkem predstavnem govoru spregovorila o uspehih in problemih OŠ Črna in njenih podružnic – Koprivni, Žerjavu in Javorju. Minister je šoli ob tej priložnosti obljubil tudi finančno pomoč, dograditev in posodobitev. Na OŠ Javorje se je dr. Milan Zver zadržal dobrih štirideset minut. Zelo se je zavzel za obstoj podru-

žnice in njen razvoj ter ni skoparil s pohvalami. Poudaril je, da v današnjem času, ko si lahko s sodobno tehnologijo svet »pričaramo« na domačo mizo, življenje v oddaljenem kraju daleč od urbanih središč ni več težava in slabost, temveč prednost in da naj bomo na to ponosni. Ob odhodu pa nam je zagotovil, da nas bo še obiskal.

Minister je Osnovni šoli Črna obljubil finančno pomoč za posodobitev šole.

Učenci so pripravili prisrčen kulturni program.

Oskrba psov in mačk v zimskem času

Uroš Škorjanc, dr. vet. med., VP Slovenj Gradec

Prišel je zimski čas in z njim vse radosti in težave, ki jih prinašata sneg in mraz. Prav je, da se v tem obdobju spomnimo tudi na naše živali in ustrezno poskrbimo za njih. Zelo pomembno je, da se zavedamo, da so tudi psi in mačke živa bitja, ki so prav tako kot mi občutljiva na mraz in vlago. Preden se z vašim ljubljencem odpravite na zimski sprehod, morate poskrbeti za nekaj pomembnih stvari. V kolikor imate žival v stanovanju, jo je priporočljivo postopoma privajati na nizke zunanje temperature, saj s tem zmanjšate možnost, da bi se vaša žival prehladila. Večina psov in mačk na snegu neizmerno uživa in praviloma sneg za zdrave živali ni škodljiv. Precej bolj nevaren pa je lahko led, saj predvsem na blazincah šap zelo pogosto pride do ureznin in drugih poškodb. Te vrste poškodb so tudi na videz zelo neprijetne,

saj je značilno, da močno kravijo in je nujna veterinarska oskrba. Poleg ledu je nevarna tudi sol na asfaltnih cestah in poteh, ki povzroča razjede na koži in na blazincah šap. Pri preprečitvi tovrstnih težav lahko veliko storite lastniki sami s tem, da se izogibate takšnih poti ali pa po končanem sprehodu šape sperete z mlačno vodo. Vse pogosteje pa so se začeli uporabljati različni copati za zaščito šap, ki jih psu nadenete pred sprehodom ali pa blazinice vsaj premažete z vazelinom ali lojem. V bivalnem okolju je pomembno, da živalim zagotovite suho in toplo zavetje, ki naj bo umaknjeno z vetra. Če imate žival na prostem, ima veliko vlogo primerno izdelana in kvalitetna pasja uta, kamor se pes lahko umakne ob neprijetnih vremenskih pogojih. Prehrana se v zimskem času prilagodi glede na zunanje

temperature, saj je v mrzlih dneh zelo priporočljivo živalim dajati tople obroke hrane, ki je lahko tudi bolj kalorična kot poleti, saj imajo živali zaradi mraza posledično tudi večje potrebe po energiji. Pazimo le, da živali ne hranimo neposredno pred sprehodi in drugimi aktivnostmi, saj lahko s tem naredimo precej težav, kot je npr. zasuk želodca. Tudi voda je zelo pomembna, saj jo živali potrebujejo tudi v zimskem času, zaradi nizkih temperatur pa jo moramo redno menjati, da ne zamrzne. Predvsem za pse je značilno, da radi grizljajo sneg, vendar jim tega ne smemo dovoliti, ker se lahko hitro prehladijo, škodljivo pa je tudi za želodec. Prihajajo božični in novoletni prazniki in z njimi pogosta uporaba petard in drugih pirotehničnih sredstev, ki živalim povzročajo nemalo težav. Psi in mačke imajo sluh precej bolj razvit kot ljudje in zave-

dati se moramo, da vsak pok pri živalih povzroči ogromen strah in stres. Zelo pogosto se zgodi, da že ena sama neprijetna izkušnja pri živalih pusti trajne posledice, ki se kasneje kažejo kot nemir, plahost ali strah že ob najmanjšem poku ali grmenju. V kolikor že uporabljate pirotehnične izdelke, pazite, da tega ne počnete v bližini živali ali da jih vsaj umaknete v hišo ali kak drug objekt. Veliko pa je živali, ki pokanja ne prenesejo niti v varnem zavetju hiše in zanje je potrebna posebna skrb. Včasih jih lahko pomiri že sama prisotnost lastnikov ali da jih nekako zamotimo z igro. V kolikor pa tudi to ne pomaga, se obrnite na pomoč k veterinarju, ki bo živali predpisal ustrezno pomirjevalo. Zimski čas je lahko kljub mrazu zelo prijeten, če se nanj ustrezno pripravimo in prav je, da poskrbimo tudi za naše živali.

Zima je pobelila čebelnjake

Janez Bauer

Prišel je konec leta in hladni zimski vetrovi so prinesli prve snežinke. Čebelnjake so pokrili z debelo snežno odejo in vse je potihnilo, kot bi si narava vzela zaslužen počitek.

Konec leta je tudi čas, da si vzamemo trenutek in se ozremo v preteklo čebelarstvo leto. Po količini pridobljenega medu je bilo zelo skromno. Eno najslabših v preteklih dvajsetih letih. Po kvaliteti pa so nam čebele nanosile vrhunski gozdni med, kar se je odrazilo tudi na vseh ocenjevanjih, saj je naš med povsod pobiral zlate medalje. Dobili smo tudi letošnjega zlatega šampiona in državnega prvaka. Vse to dokazuje, da je koroška dežela področje, kjer čebele prinašajo med vrhunske kvalitete. Že pred leti je naš največji specialist za vzrejo čebel,

pokojni dr. Pokljukar, na veliko razlagal, da naše čebele prinašajo eno najboljših vrst temnega medu na svetu. Te njegove besede so se pričele uresničevati šele sedaj, polno veljavo pa bodo dobile šele čez leta, ko bo naš med veljal za delikateso med vrstami medu. Kar poglejmo, kako je zaščiten kočevski med, pa kraški med, ki nista ravno kaj »ekstra«. Morali se bomo potruditi, stopiti skupaj in zaščititi tudi koroški med, saj je vreden tega. Tako bo dobil svojo veljavo, kupec pa potrdi, da je dobil res najboljši, kar mu lahko ponudi narava. Na organizacijskem področju smo čebelarji dobili potrjene pašne rede, ki postavljajo osnovo za dobro organizirano čebelarjenje. Prav tako je tudi letos v okviru Čebelarstva Slovenije zaživela Čebelarstva

svetovalna služba. Takoj se je izkazala, saj nas je opremila s terenskimi svetovalci, panjskimi listi in močnim programom za rejo čiste kranjske čebele. Vsi čebelarji, ki so pristopili v rejsko organizacijo, so se tako zavezali, da bodo redili in selekcionirali izključno samo našo domačo kranjsko čebelo. Ta reja bo podprta s finančno subvencijo, letos v višini 1500 SIT po panju. V prihodnje bo svetovalna služba skrbela tudi za subvencije pri obnovi in razširitvi čebelarstev, preko nje bomo lahko kandidirali tudi za subvencije iz evropskih strukturnih skladov. Čebelarstvo bo v Sloveniji dobilo pravo veljavo. Z rejo kranjske čebele bomo zopet postali izvorna dežela naše kranjske in presegli bomo sloves, kakršnega so imeli čebelarji že pred drugo svetovno

vojno. Ne pozabimo, da je naša kranjska čebela druga najbolj razširjena čebelja vrsta na svetu in da je njeno matično nahajališče pri nas, kar nam pove že samo ime.

Za konec še o izgubi. Zapustil nas je naš dolgoletni predsednik Lojze Petrl. Zaradi službenih obveznosti in daljše odsotnosti ni mogel več uspešno voditi naše organizacije in je zato zapustil ta položaj. V prihodnjem letu bomo dobili novega predsednika, ki bo gotovo ravno tako uspešno razvijal naš čebelarski program in poskrbel za še večjo vlogo čebelarjev v našem okolju.

Ob koncu vam v prihodnjem letu želim obilo srečnih in zadovoljnih dni in naj po medu zadiši!

Mag. Jože Pratkanar

Ob izteku leta bomo na vseh področjih našega življenja in dela potegnili črto in delali bilanco uspehov in neuspehov. Še posebej bodo razmišljanja zanimiva na področju kmetijstva, saj je to dejavnost, ki se posredno ali neposredno tiče slehernega državljanca.

Slovenija je leto in pol polnopravna članica EU. V tem obdobju je bilo na področju kmetijstva največ sprememb in novosti. Že sedaj pa lahko ugotovimo, da se je ta gospodarska dejavnost kar uspešno prilagodila novim razmeram, ki jih narekuje EU.

Večina kmetij v Sloveniji, predvsem pa veliki rejci, so svojo proizvodnjo vsak na svojem področju dokaj hitro prilagodili zahtevnim evropskim normam. Najhujše posledice prilagajanj, ki jih narekujejo določila članic EU, beleži predelovalna industrija, ki se novim razmeram na trgu ni prilagodila pravočasno. Ponekod se še vedno ne zavedajo izzivov, ki jih prinašata globalizacija in svetovni trg.

Tudi na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Slovenije in na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja je bilo še veliko zadev nedorečenih; če se spomnimo samo subvencij za leto 2005, ko so se posamezni predpisi in zahteve spreminjali še

med samo kampanjo. To je povzročilo precej negotovanja pri kmetih, pa tudi pri kmetijski svetovalni službi. Pričakujemo, da bo drugo leto teh problemov manj in bodo posamezne uredbe in razpisi bolj jasni in to že na samem začetku kampanje.

V letu 2005 smo v okviru Kmetijske gozdarskega zavoda Celje, ki pokriva 11 upravnih enot oziroma 40 občin, sodelovali in pomagali izpolniti subvencijske vloge več kot 10.000 upravičencem. Letos je bilo prvič možno opraviti direktni vnos vlog, za kar si je naša zbornica prizadevala že vrsto let. Največ težav je bilo pri usklajevanju površin oziroma enot rabe (GERK – grafična enota rabe kmetijskih zemljišč). Že vrsto let namreč ugotavljamo, da se kmetijske površine po katastru ne ujemajo z dejanskim stanjem na terenu. Nekaj zemljišč je v zaraščanju, spet drugje so kmetije gozdove skrčili itd. V skladu s predpisi pa so nove članice EU dolžne, da rabo kmetijskih zemljišč uskladijo z dejanskim stanjem. Čeprav smo Agencijo vseskozi prepričevali, da se za leto 2005 zaradi neusklajenih enot rabe s katastrom kot podlaga za plačilo na površino vzamejo lanski podatki, se to ni zgodilo. Celo več, med samo kampanjo se je Agencija odločila, da je potrebno opraviti po-

pravke subvencijskih vlog in jih uskladiti z GERK-i. Tako je v popravek vrnila preko 50.000 vlog, kar je povzročilo veliko negotovanja in razburjenja tako pri kmetih kakor tudi pri svetovalni službi. Upajmo, da bo v letu 2006, ko bodo GERK-i usklajeni, manj napak. Napovedi so, da bo v letu 2006 vnos vlog za subvencije potekal od 1. marca do 15. maja. To pomeni, da bo na razpolago več časa. Pri tem je potrebno opozoriti, da bo direktni vnos vlog obvezen za vse upravičence.

Veliko problemov je bilo tudi pri razpisih za investicije v kmetijstvu (ukrep 2 in 3). Na razpis se je prijavilo preko 260 kmetov, od tega je bilo pozitivno rešenih samo 56. Tudi pri našem zavodu se je na razpis prijavilo 29 kmetov, zavrženih pa je bilo kar 16 vlog. Razlogi za zavrnitev so bili nedorečeni in površni, saj smo ugotovili, da so bile posamezne vloge odobrene, druge z enako dokumentacijo pa zavržene. O teh problemih smo seznanili tako ministrico kot Agencijo.

Poseben problem so tudi sami razpisi in uredbe. Naravnani so tako, da večina kmetij na območjih s težjimi pogoji za kmetovanje, kot je na primer Koroška, nima pogojev, da kandidira za nepovratna sredstva.

Podobno kot lani je bil tudi letos razpis za ukrep zgodnjega upokojevanja z namenom, da se kmetije prenesejo na mlajše, starejšim, ki kmetijo izročijo, pa se zagotovi renta. Pri našem zavodu smo za ukrep zgodnjega upokojevanja prijavili 120 kmetij. Menimo, da je ta ukrep, ki ga podpira tudi Bruselj (zagotavlja 80 % sredstev), ugoden tudi za Slovenijo, saj se bo s tem starostna struktura lastnikov kmetij znižala, zagotovljena pa bo tudi socialna varnost starejših kmetov.

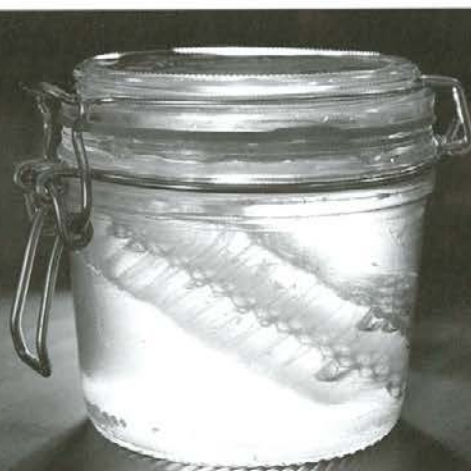
Kaj čaka slovensko kmetijstvo v letu 2006?

Skupna kmetijska politika je dokument, o katerem se pri članicah že nekaj časa krešejo mnenja. Nekatere države se zavzemajo, da bi se sredstva za kmetijstvo zmanjšala in da bi več denarja namenili za znanje in tehnološki razvoj. Vse nove članice EU bodo morale po letu 2007 preiti na enotno regionalno plačilo po hektarju kmetijskih zemljišč. To pomeni, da bi se vse obstoječe premije, kot so klavne premije, premije za mleko, krave dojilje itd., ukinile, kmetje pa bi dobili subvencijo po hektarju (EKO 0). Pri tem evropska komisija posameznim članicam dopušča več različnih scenarijev, in sicer takojšnji prehod na enotno plačilo ali pa kombinacije premije in enotno plačilo po hektarju. Analiza, ki so jo izdelali strokovnjaki KIS-a kaže, da bi takojšnji prehod na enotno plačilo po hektarju za proizvajalce mleka in rejce pitanih govedi pomenil velik škok. Vlada RS se mora do konca tega leta odločiti o možnem scenariju.

V letu 2006 bodo subvencije in premije podobne kot v letu 2005 s tem, da bo višina podpor 95 % sredstev, ki jih dobijo kmetje v 15 starih članicah EU.

Na področju kmetijstva se v prihodnje obetajo velike spremembe. Vsekakor bo večji podatek na ohranjanju in razvoju podeželja, v podporah za pridelovanje zdrave hrane in tudi za vlaganje v nekmetijske dejavnosti na kmetijah, predvsem z namenom, da se podeželje ne prazni in da se mladim zagotovi delo. O vsem pa kaj več prihodnje leto.

Vsem kmetom na območju našega zavoda, bralcem časopisa *Viharnik*, predvsem pa našim koroškim kmetom v imenu kmetijskih svetovalcev, specialistov in kontrolorjev ter v svojem imenu želim uspešno leto 2006!

Boj proti aidsu in drogam

Nataša Konečnik Vidmar

December v Dravogradu poleg praznične okrasitve zaznamuje tudi številne prireditve. V večini gre za božično-novoletne koncerte domačih društev. Drugod po državi pa tudi po svetu pa december zaznamuje tudi **boj proti aidsu ter drogam**, kateremu je posvečen

kar cel mesec. V ta boj so se vključili tudi v Mladinskem centru Dravograd. Pri obeh dejavnostih tesno sodelujejo z domačo osnovno šolo ter z zdravstvenim domom. Tako so 2. decembra organizirali delavnice na temo boja proti aidsu, v katerih so sodelovali

učenci višjih razredov OŠ Dravograd. Le-te je vodila Franja Hribernik, višja medicinska sestra iz dravogradskega zdravstvenega doma. Delavnice so ponovili v sredo 14. decembra ob 17. uri, namenjene pa so bile srednješolcem, študentom ter ostalim občanom, od tega dne pa do 29. decembra pa bo v MC na voljo tudi nagradni kviz na temo boja proti aidsu in drogam. Trije nagrajenci bodo v letu 2006 brezplačno potovali na 4-dnevni izlet v Prago.

V petek, 17. decembra, so v MC potekale **projekcije filma Angel and Joe**, ki govori o 17-letnem nemškem »punk rock-kerju« in 15-letnem dekletu, ki je pobegnilo od doma; oba se namreč znajdetata v hudih težavah z drogo. Tako bodo v dopoldanskem času potekale projekcije za osnovnošolce, zvečer pa za ostale mlade ter

druge občane. V Mladinskem centru Dravograd pa bodo v decembru organizirali tudi druge dejavnosti, med katerimi velja izpostaviti **koncert skupine The Matching**.

V času, ko ni prireditev, so mladim od ponedeljka do petka med 12. in 17. uro v centru na voljo **računalniki**, na katerih lahko brskajo po spletu ali pa delajo referate in seminarske naloge, vse to pa lahko brezplačno natisnejo. Tisti bolj ustvarjalni lahko nova znanja in vedenja pridobivajo v **video in foto sekciji**, dobrodošli pa so tudi tisti, ki bi se radi zgolj pogovorili s prijatelji, odigrali kakšno od družabnih iger, ki so na voljo, ali prebrali katero od revij za mlade. V »info pisarni« so vsem na voljo tudi najrazličnejše informacije, tja se lahko obrnejo tudi po **brezplačno pravno pomoč**.

Prababica Magdalena

Rudi Rebernik

Pred pol stoletja ali natančneje meseca julija 1955 smo v naši družini praznovali 80. rojstni dan naše priljubljene babice in prababice Magdalene Triplat. To je bil za našo družino pri Pistotniku v Razborju vesel in srečen dan, ker smo imeli našo babico zelo radi in smo jo spoštovali vsi od najmlajšega do najstarejšega.

Naša babica Magdalena se je rodila leta 1875 pri Šiserniku pod Uršljo goro. Kot hči skromnega gorskega kmeta je morala tudi ona kmalu za delom in zaslužkom za svoje dekliške potrebe, ki jih je imela kot vsako drugo dekle v tistih časih in ravno tako danes. Odšla je služiti za deklo na Plešivec k veleposestniku Plešivčniku, ki se je takrat ukvarjal le še s kmetovanjem in je potreboval veliko delavcev,

torej hlapcev, dekel, konjarjev, pastirjev ter drugih. Tu sta se spoznala tudi z njenim bodočim možem in našim dedom Francem, katerega je v Plešivec pripeljala ista usoda kot njo in kjer je dobil delo kot graščinski konjar in voznik. Njuno poznanstvo je kmalu preraslo v ljubezen, zato sta se odločila, da bosta življenje nadaljevala skupaj. Kot vsak mlad zakonski par pa sta si vedno želela svoj lasten dom, kjer bi lahko začela ustvarjati svojo družino. Zato sta prosila Plešivškega gospodarja, da bi dobila v najem malo Krivonogovo posestvo.

Takoj po poroki meseca septembra leta 1897 v razborski cerkvi, kjer ju je poročil takratni župnik Franc Klepač, sta odšla živeti h Krivonogu, kjer se jima je že čez eno leto rodil njun prvi otrok, hčerka Marija.

Tu je potem naša babica Magdalena pomagala svojemu možu Francu, ki je hodil še naprej na delo na Plešivec, obdelovati malo rodovitno hribovsko posestvo in vzgajati družino. Živela je težko, pa vendar srečno družinsko življenje. Rodila je kar enajstkrat, vendar pa so jima v otroški dobi umrli kar štirje sinovi, za katerimi je žalovala celo življenje.

Ostali so ji štirje sinovi in tri hčere, ki pa so se tudi kmalu razšli za svojimi cilji in načrti za prihodnost. Doma je ostal sin Ivan, ki je s svojo pridno in skrbno ženo Angelo prevzel skrb za starše in domačijo. Na podstrešju hiše sta jima naredila malo, skromno, a vendar udobno stanovanje, kjer sta Magdalena in Franc živela srečno in zadovoljno, dokler se niso tudi nad Krivonogov

dom zgrnili črni oblaki nesreč in bolezni.

Kmalu po vojni je babica Magdalena hudo zbolela za tifusom in je šele po parih tednih toliko okrevala, da je lahko vstala iz postelje. Kmalu je za isto boleznijo zbolela tudi Angela, ki je po hudem trpljenju umrla in zapustila žalostnega moža in otroke same na domačiji. Babica Magdalena, še slabotna od svoje bolezni, je skrbela zanje, kolikor je pač zmogla.

Ko se je po vojni sin Ivan ponovno poročil in odšel gospodarit v Podgorje na Visoko kmetijo ter vzel s seboj otroke, sta njegova starša prišla živeti k Pistotniku, kjer je gospodarila hči Antonija s svojim možem Francem Jugom in hčerko Tončko, mojo ženo. Vendar pa ji je že po enem letu umrl še mož Franc in ostala je

Okoli 150 let stara Krivonogova hiša v Zg. Razborju pod Plešivcem, kjer sta ded Franc in babica Magdalena nekako v začetku prejšnjega stoletja pričela gospodariti in ustvarjati prvo generacijo Triplatov. V ospredju so še vidne stopnice, ki vodijo na podstrešje, kjer sta v skromni, a udobni sobici v krogu svojih vnukov preživljala srečno starost.

Foto: Reberník R.

sama z nami, toda njeni otroci je niso pozabili in so radi ter pogosto prihajali k njej na obisk.

Babica Magdalena je bila dobra ženska, ki je meni in moji ženi, svoji vnukinji, veliko pomagala v tistih težkih povojnih časih, ko sva si začela ustvarjati svojo družino. Svetovala nama je in pomagala skrbeti za najine male otroke in jih pazila, če sva šla kdaj

kam na obisk ali po opravkih. Posebej hvaležna ji je moja žena Tončka, ko se je po vojni leta 1945 s svojimi starši po triletni internaciji vrnila domov na opustošeno domačijo k Pistotniku, saj sta jih z gospodarjem Ivanom vzela pod streho in v oskrbo, dokler se niso mogli vrniti domov.

Ko je leta 1955 praznovala svoj 80. rojstni dan, smo ji na

njeno željo pripravili gostijo, kamor je povabila vse svoje sorodnike, sosede in prijatelje. Bila je zelo dobre volje in vesela, saj je imela okoli sebe ljudi, ki jih je imela rada. Tudi sicer je bila vedno pripravljena na pogovor ali šalo, čeprav ji je sluh že močno nagajal. Zelo rada je brala in je imela naročen tudi svoj časopis z versko vsebino Koroški

vestnik, pa čeprav je bila družgače nepismena.

Babica Magdalena je preživela še 15 let. Umrla je po kratki bolezni leta 1962 in počiva zraven svojega moža na razborskem pokopališču. Vedno se je radi in s hvaležnostjo spominjamo in če je le mogoče, jo obiščemo in ji prižgemo lučko.

Babica Magdalena na svoj 80. rojstni dan v krogu svojih otrok.

Foto: Gomboc Ludvik

Božični večer

Spokojna božična je noč,
v dalji zvonovi cerkveni pojo,
je dete rojeno, oznanjajo,
kot se je zgodilo nekoč.

Ob postelji tvoji sedim
in gledam, sinko, tvoj speči obraz.
Najlepši otroku božični je čas
in veselje, ki prišlo je z njim.

Zvečer sem, moj sinko,
obljubo ti dal,
v tej noči tvoj očka
ne bo še zaspal,
dokler ne pripeljejo
zlate sani
in da Božiček
v naš dom se spusti.

Mirno ti sanjaš
o lepih rečeh,
na licih igra ti
prisrčen nasmeš.
Otroške so sanje
kot pravljica vse,
v sveti tej noči
se jokat' ne sme.

Minil bo ta sveti večer,
otrok v božično se jutro zbudi.
Živo iskrijo se srečne oči -
kot lučke nad košem daril.

Majda Pajer

Častitljiva leta Pijovnikove mame

Franc Jurač

Na Završah nad Mislinjo je letos 6. junija praznovala 92. rojstni dan Marija Grobelnik, Pijovnikova mama.

Iz svojega rojstnega kraja Hrastovca se je omožila na Pijovnikovo kmetijo, na kateri je v zakonu rodila osem otrok. Vsесоzi je bila pridna in delovna, ko pa danes obuja spomine na preživeta leta, se spominja, da je bilo kljub napornemu delu tudi veliko lepih trenutkov.

Ob njenem visokem življenjskem jubileju ji tudi Viharnik iskreno čestita in ji želi kar največ zdravja v krogu svojih najdražjih.

Marija Grobelnik

Gasilci iz Šmartnega dobili nov avto

Stanko Hovnik

V Šmartnem pri Slovenj Gradcu je bilo 12. 11. 2005 veliko slavlje, saj se je gasilskemu društvu in krajanom Šmartnega izpolnila dolgoletna želja,

da bi kupili novo avtocisterno. Želja, ki je tlela in zorela ne le pri gasilcih, temveč tudi pri krajanah, ki jim ni vseeno za požarno varnost in učinkovi-

Novo vozilu je namenjeno hitremu posredovanju, saj ima potrebno gasilsko opremo, prostor za posadko in vodo za začetno posredovanje. Avto cisterna MAN GV 16/25 je izdelana na podvozju MAN, njena največja skupna teža je 13 ton, opremljena je z motorjem 250 konjskih moči in pogonom na vsa kolesa. Rezervoar za vodo ima prostornino 2.500 litrov. V prostoru za posadko se lahko poleg voznika pelje še 5 gasilcev, v vozilu pa je prostor tudi za namestitve predpisane gasilske opreme. Na vozilu je nameščen še svetlobni steber za razsvetljavo ter ostala oprema, tako da vozilo popolnoma ustreza merilom tipizacije. Vozilo ni namenjeno le intervencijam ob požarih, ampak tudi za re-

predsednik finančnega odbora, opomnil krajane, da bo njihovo gasilsko društvo v letu 2006 praznovalo 125-letnico obstoja. Povedal je, da je polovico vseh potrebnih sredstev za cisterno prispevala Mestna občina Slovenj Gradec, ostali denar pa so zagotovili z lastnimi sredstvi društva in z dotacijami, ki so jih dobili z nabiralnimi polami v kraju, ter s prostovoljnimi prispevki gospodinjstev in podjetij, s čimer so darovalci tudi potrdili, da delo gasilcev spoštujejo in cenijo.

Zahvalil se je vsem, ki so pri nabavi vozila kakor koli pomagali: »Naj bo dan ali noč, ob nesrečah gasilci hitimo na pomoč!«

Spregovorila sta še predsednik primestne vaške skupnosti Vinko Vrčkovnik in župan

Janez Knez, predsednik PGD Šmartno.

tost gasilcev, je gotovo mejnik, ki je pomembno zaznamoval zgodovino tega okolja. V gasilskem društvu so z naporom in ambicioznim projektom pričeli že lansko leto, ko so po opravljenem javnem razpisu za najboljšega ponudnika izbrali družbo WEBO iz Maribora, s katero so zelo dobro sodelovali in skupno urejali opremljanje vozila.

Nabava nove avtocisterne pa je za vsako društvo velik finančni zalogaj in plod skupnega dela. Hvala gre poveljniku PGD Šmartno oziroma predsedniku finančnega odbora za pridobitev finančnih sredstev za nabavo vozila g. Janezu Knezu.

Nova cisterna MAN GV 16/25 PGD Šmartno

ševanje ob ostalih nesrečah, kot so poplave in potresi.

V slovesnem govoru je poveljnik gasilcev, ki je bil tudi

Mestne občine Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar, ki je predal ključne avtocisterne poveljniku gasilskega društva.

Župan Mestne občine Slovenj Gradec predaja ključne cisterne poveljniku PGD Šmartno.

Božič v simbolih in božič v naših srcih

Martina Cigler

Zima je in prav dolgi zimski večeri so prikladni, da si človek prežene dolgočasje s kakšno dobro knjigo, saj se nam (vsaj meni) ob vseh številnih medijskih »bombardiranjih« zdi televizijski program dolgočasen. Pravzaprav se šele zdaj v tem

obdobju zavedam, kako zelo smo sosedje in prijatelji odtujeni. Tako si večkrat zaželim, da bi se kdaj dobili ter zapeli kakšno od lepih starih pesmi, ki so jih s takšnim žarom prepevali naši stari starši in starši v mladostnem obdobju, torej t.

i. nerazvijena generacija, ki je še skrbela za pomen vnašanja toplote v medsebojne odnose. Zakaj takšna razmišljanja? Adventni čas je in kmalu bo božič in po nekdanjem divjanju na vse možne zabave »veselega decembra« sem se potihoma za-

misllila, koliko človeka takšno veseljačenje sploh napolni in ali morda vse skupaj ni le bolj slepilo in nam v resnici duše pušča prazne? Pa dovolj o srčnem razmišljanju o božiču.

Pomen božiča je praznovanje rojstva Jezusa Kristusa – na-

šega odrešenika. Najprej so ga slavili le v cerkvah, od koder so duhovniki pomen in praznovanja širili v domove tako kmečkih prebivalcev kot tudi ostalih slojev tistih obdobj. Imel je posvečen značaj in bil je opredeljen kot družinski praznik. Vsi člani družine so sodelovali pri pripravah na božič. V starih časih je bila naveda kuriti božične kresove. Panj so si pripravili že jeseni in se potem na božični večer zbrali pri molitvi. Duhovnik je panj blagoslovil, v sredo pa so izvrtali luknjo ter prižgali ogenj. Takrat ni smel manjkati nihče od družinskih članov; vsi od najstarejšega do najmlajšega so bili združeni pri molitvi in prepevanju svetih in posvetnih pesmi.

Šega je različna po različnih krajih Slovenije, in to celo še danes, ko so odprta ognjišča že zdavnaj zamenjali štedilniki, le redke so še izbe s krušno pečjo ... Pomen kurjenja panja oz. božičnega kresa je v spominjanju veselega oznanila o Jezusovem rojstvu, ki so ga angeli prenesli pastircem, sedečim okoli ognja. Prav tako so po hišah okrasili t. i. Bogov kotiček, in sicer s smrečjem in z bršljanom, premožnejši z jabolki, pobarvanimi orehi ter tudi papirnatimi rožami in okraski iz papirja. Iz raznovrstnega zimzelenega zelenja so spletali in še danes spletajo

adventne venčke kot simbol pričakovanja Kristusovega rojstva. Venčke okrasijo z jabolki, orehi, krhlji in papirnatimi okraski, včasih celo kvačkami, in sicer so nekoč vse to naredili sami, celo svečke.

Navada postavljanja božičnega drevca med slovenskim kmečkim prebivalstvom včasih ni bila razširjena in se je »prijela« šele pred dobrimi sto leti. Velik pomen pa so kmečke družine namenjale postavitvi jaslíc. Postavitev jaslíc naj bi izvirala iz obdobja Frančiška Asiškega, ki je svojimi sotrpini obhajal polnočnico na poseben način v votlini sredi gozda pri Grecciu. K oltarju so postavili s slamo napolnjene jasli, h katerim so prignali vola in osliča ter molili k bogu. Legenda pravi, da naj bi se med samim slavljenjem v jaslích pokazalo dete, pobožalo Frančiška in nato izginilo. Pravzaprav lahko ob jaslích tudi danes tako kot včasih ob pobožnem premišljevanju odkrivamo pomen Kristusovega rojstva ter vsega, kar se je pri tem dogajalo. Hišo in okolico so temeljito počistili, pri tem pa niso pozabili na živino in so očistili tudi hlev. Prav vse je moralo lepo in čisto pričakati tako velik praznik. Velik pomen so družine namenjale obiskovanju polnočnice, h kateri so hribovski kmetje ob obilnih zimah le s težavo pregazili, ampak zaradi posvečenosti

božičnega praznika niso hoteli manjkati. Gospodinje so hitele pripravljati najrazličnejše potice in hiša je zadišala po omamnem vonju okusnih izdelkov. Med vsemi vrstami potic še vedno prevladuje orehova, potem so tu še ajdova, makova, pehtranova, skutina ... Posebno mesto ima tudi božični kruh. Za ta praznik ga po običaju spečejo tri vrste: pšeničnega, ajdovega in rženega. Pri nas na Koroškem jih imenujemo mižnik, pomižnik in namižnik. Pekli pa so tudi kruh, ki so ga oplemenitili s suhim sadjem. Seveda so na mizah takratnih družin bile veliko bolj preprostejše jedi kot danes. Kdo od nas danes v hiši še zazna vonj po slastni doma pečeni orehovi potici, kdo od nas

se še čemu odreka? Kdo od nas se še sploh zna čemu odreči, ali nam je res samoumevno, da je vsega dovolj, celo preveč in da nam ni treba misliti na druge? Kam divjamo, kaj imamo od vseh kupljenih in pogosto na hitro pripravljenih stvari, ki nam kvarijo zdravje? In navsezadnje, koliko nas je sploh hvaležnih za starše, za vse možnosti, ki jih imamo? Samo nekaj vprašanj sem še nasula pred božičem, da bi ga vsak od nas lahko dočakal tako, kot smo ga takrat, ko smo bili še otroci v vznemirljivem pričakovanju nečesa lepega.

Srečen božič vsem!

Viri: Niko Kuret: Praznično leto Slovencev. IV. del.

Cerkev sv. Jakoba v Pamečah

Tekst in fotografija: Stanko Hovnik

V Pamečah pri Slovenj Gradcu je 6. novembra 2005 škof dr. Anton Stres blagoslovil obnovljeno cerkev sv. Jakoba in daroval sveto mašo. Zunanji del cerkve so obnovili že lansko leto, letos pa še zunanost zvonika. Dela so v večini končana, potrebno je le še vstaviti okenska polkna in urediti stopnišče pri moški izhodni strani iz cerkve. Tadej Legnar, župnijski upravitelj župnij sv. Jakoba v Pamečah in sv. Petra na Kronske gori, se je zahvalil vsem župljanom im kraja-

nom dobre volje za darove, ki so jih prispevali s čutom za svojo cerkev in jo ohranili kot sakralni, kulturni in krajevni spomenik. Zahvalil se je tudi izvajalcem del, posebej še domačinom, ki so veliko pripomogli k obnovi zvonika: Rajku Hosnerju, bratom Martinu, Cirilu in Zvonku Brezovniku, vsem ključarjem in njihovim ženam za trud, ki ga vlagajo v življenje župnije in skrb za cerkveno imetje, ter vsem, ki skrbijo za urejenost tega sveetišča skozi vse leto.

Dobrodelne akcije Moto veteranov Šoštanj

Dana Ograjšek

Dne 3. 12. 05 so se šoštanjski Moto veterani zbrali, da bi se ob koncu leta povsneli in obujali spomine na doživete trenutke. Predsednik kluba Vili Pečovnik je že ob ustanovitvi kluba leta 1999 sklenil, da dejavnosti kluba ne bodo le vožnje, ampak bodo smisel in cilji tudi akcije, ki bodo temeljile na dobrodelnosti. Zato

so Moto veterani takoj po pozdravnem govoru predsednika obudili spomine na akcijo, ko so pri Fijavževih na Stranica naredili »rušt« in delno opremili kuhinjo po požaru. Ravno tako so po požaru z delom pomagali ljudem na Pohorju nad Slovenj Gradcem, v Črno na Koroškem pa so z gostom Mitjem Šipkom odnesli

120 pisank in tako razveselili tamkajšnje varovance. Veselje so jim naredili tudi s programom, ki ga je pripravila Marjana Kotnik. Veseli, da lahko pomagajo, so slepemu dekletu v Črni na Koroškem podarili flavto. V Pirešici so priskočili na pomoč v iskanju male Lucije. Tudi Nini, ki sta ji umrla starša motorista, so priskočili

na pomoč z denarnim nakazilom, vsako leto pa se lahko pohvalijo s krvodajalskimi akcijami. V kotu sobe stare šole v Ravnah pri Šoštanju je na dan, ko so člani kluba praznovali zaključek leta, stala miza, polna pohval in z albumom fotografij, ki pripoveduje pisano zgodbo in ohranja veliko nepozabnih spominov.

Taki smo

Postanek med vožnjo

CIPS - pomoč mladim pri odločanju za kariero

Nataša Konečnik Vidmar

Meseca oktobra letos se je v prostorih Mladinskega centra Slovenj Gradec odprla enota CIPS, Center za informiranje in poklicno svetovanje. CIPS je nastal v sodelovanju med Mladinskim centrom Slovenj

Gradec in Zavodom za zaposlovanje. Osnovna ideja tega programa je nuditi informacije v zvezi z zaposlovanjem in izobraževanjem. **CIPS je zanimiv predvsem za mlade, ki trenutno zaključujejo**

osnovne in srednje šole ter iščejo informacije v zvezi z nadaljnjim izobraževanjem. V enoti CIPS-a so jim na voljo informacije o skoraj vseh srednjih šolah, višjih šolah, univerzah in akademijah v Sloveniji, dijaških in študentskih domovih, možnostih štipendiranja, opisi vseh klasificiranih poklicev ipd. Mladi lahko sami ali pa ob pomoči informatorja poiščejo informacije o šolah in študijskih programih, ki bi jih želeli obiskovati ali pa mogoče le spoznati. Na voljo jim je tudi računalniški program Kam in kako. Program je zasnovan tako, da uporabniku skozi sklop vprašanj, ki se nanašajo na osebne značilnosti posameznika in njegove spretnosti ter sposobnosti, predstavi njemu najbolj primerne poklice. CIPS pa je zanimiv tudi za vse,

ki jih zanima študij ali zaposlovanje v tujini.

CIPS pa ni namenjen le mladim, ampak celotni populaciji. V njem lahko najdete tudi številne informacije za izobraževanje odraslih tako v domači regiji kot tudi širše. V CIPS-u poleg številnih informacij o izobraževanju najdete tudi informacije v zvezi z zaposlovanjem. **Vsak ponedeljek in četrtek so na voljo informacije o aktualnih prostih delovnih mestih v regiji, informacije o delodajalcih ter ostala navodila in pripomočki za učinkovitejšo iskanje zaposlitve.**

CIPS najdete v prostorih Mladinskega centra Slovenj Gradec na Celjski cesti 22, in sicer med 13. in 19. uro od ponedeljka do petka.

3. december – mednarodni dan invalidov

Aleš Tacer

Ob mednarodnem dnevu invalidov je bila v kulturnem domu v Radljah ob Dravi svečana proslava. Ob slavnostnih govornikih, med katerimi je bil poleg eminentnih gostov tudi župan občine Radlje, g. Alan Bukovnik, so se predstavili Mešani pevski zbor Mavrica iz Radelj, Moški pevski zbor Radlje, Kvartet glasbene šole Radlje in mladi harmonikarji z Remšnika. V počastitev tega dne je potekala v

salonu ARS v Radljah tudi tridnevna razstava (2. 12.–4. 12. 2005) ročnodelskih delavnic pod geslom Invalidi Koroške – ustvarjamo skupaj. Ideja se je porodila v glavah športnikov in ostalih članov DI Radlje–Drava. Njihovemu povabilu za skupno razstavo so se odzvala še druga koroška društva invalidov: DI iz Slovenj Gradca, DI iz Dravograda, z Mute so prišle Trobentice in iz Josipdola Pohorska zarja.

V dvorani ARS so pripravili prijetne aranžmaje in se tako na različne načine predstavili širši publiki. Veliko je bilo kvačkanih izdelkov, izdelkov iz gline, rezljanih in rezbarskih predmetov, slik uveljavljenih domačih slikarjev in še in še. Človek se ob tem kar malo zamisli. Koliko ur dela je potrebno, koliko strpnosti, ljubezni in domišljije, da pod rokami mojstric in mojstrov nastanejo take umetnine! Ali

znamo ceniti trud invalidov in njihovo zagnanost v delo? Najbrž ne dovolj.

Kot je povedala trenutna »dežurna« članica gospa Nada Vajs, ima Medobčinsko DI Radlje–Drava že kar zavidljivo »kilometrino«. Ravno letos so praznovali 35-letnico obstoja in delovanja. Vsem, s predsednikom društva Kristijanom Helblom na čelu, želimo uspešno delovanje tudi v bodoče.

Priljubljen kanadski pes Landsser

Franc Jurač

Kanadski pes pasme Landsser je vsestransko priljubljen in plemenit, je odličen varuh otrok, zelo vdan svojemu vodniku, kot dobrega plavalca pa so ga kanadski ribiči uporabljali za pomoč pri ribiških mrežah. V tujini so ga uporabljali tudi za terapevtske namene. S to pasmo psov se že tri leta ljubiteljsko ukvarja Dušan Leskovec iz Mislinje. Ko mu je pred dvema mesecema psica s pomočjo carskega reza skotila pet mladičev in nato poginila, je nadaljnjo skrb za mladiče prevzela hčerka Jerneja, ki jih je vsaki dve uri dojila s stekleničko, dokler se niso bili sposobni prehranjevati sami.

Zgodba o nebogljenih mladičih se je tako s pomočjo Jerneje in njene nesebične ljubezni do živali nadvse srečno končala.

Jerneja Leskovec s svojimi ljubljenci

Marina Krivonog, učiteljica v 3. r. OŠ Črna na Koroškem

Z uvedbo devetletne osnovne šole je kar nekaj novih dejavnosti. Ena izmed njih so tehniški dnevi, katerih vsebino šola načrtuje v letnem delovnem načrtu in so razporejeni čez celo šolsko leto.

Tehniški dnevi so sestavina obveznega programa, kjer učenci praktično preverjajo in uporabljajo določena tehniška znanja, ki so jih pridobili pri pouku in so povezana z znanji iz drugih predmetov. V projektno zasnovanem delu odkrivajo različne probleme ter jih po svojih močeh in zmožnostih organizirano rešujejo ter nato iz teh izkušenj in spoznanj črpajo nove pobude za nadaljnje učenje.

Cilji tehniških dni so predvsem, da učenci povezujejo teorijo s prakso in da ob delu razširjajo znanje o tehniki, tehnologiji, ekonomiki dela ter odnosih med ljudmi, da proučujejo uporabo tehnike in tehnologije v vsakdanjem življenju, njene vplive na okolje, da razvijajo kulturo dela in pravičen odnos do njega, da sodelujejo v vseh fazah dela (od ugotavljanja problemov, načrtovanja, sporazumevanja, uresničevanja do vrednotenja rezultatov), da razvijajo svoje inventivne sposobnosti ter da spoznavajo svet dela in poklicev, odkrivajo lastne interese in se poklicno usmerjajo. Cilji so torej praktični, saj bodo le tako doseženi ustrezna motiviranost in vzgojno-izobraževalni učinki.

Naloge so prilagojene starostni stopnji otrok in njihovim sposobnostim.

Z učenci 3. razreda OŠ Črna na Koroškem smo pred kratkim izvedli prvi tehniški dan, in sicer smo se ukvarjali s predelavo sadja. Dan pred izvedbo smo se dogovorili o poteku dejavnosti, o pripomočkih, ki jih bodo potrebovali, o primerni obleki in obutvi. Odšli smo do manjšega sadovnjaka. Tam nas je čakal sadjar g. Franc Kos. Skupaj smo si ogledali življenjski prostor s sadnimi drevesi. Izbrali smo si jablano, ki jo bodo učenci opazovali v vseh letnih časih in ugotavljali spremembe. Opisali so njene sestavne dele in ugotovili, da je bogato obrodila.

G. Kos je učencem demonstriral pripomočke, ki jih sadjar potrebuje v sadovnjaku. Z njihovo pomočjo opravlja dela, ki pripomorejo, da sadna drevesa boljše obrodijo. Najprej je z obiračem pokazal obiranje jabolk. Vsak učenec je to tudi sam preizkusil. Nato je sadjar jablano močno otresel. Jabolka so padla na tla, otroci so vriskali. Pobirali so jih v manjše plastične zaboje, nato pa so jih stresali v večje vreče. Napolnjene vreče so zavezali. Ker sadovnjak leži na manjšem hribu, so morali vreče kotaliti po njem. Zopet je bilo polno smeha in vriskanja. Ob vznožju hriba smo vreče natovorili na manjši voz.

Jeseni je treba debla sadnih dreves pobeliti, da uničimo nekatere škodljivce in jih za-

varujemo pred lačnimi srnami in zajci. Učenci so imeli v vedru že pripravljeno apno. Nadeli so si zaščitna oblačila, se razdelili v skupine in začeli z beljenjem debel. Čopiči so veselo poplešavali gor in dol. Sadovnjak je zaživel. Smeh in čebljanje otrok sta se razlegala daleč naokrog. Po končanem pleskanju so jabolka z vozičkom odpeljali do hiše našega sadjarja.

Pri koritu so jabolka najprej

holnega vrenja. Na martinovo sadjevec ne bo več sladek, sadni sladkor se bo med vrenjem spremenil v alkohol. Takega sadjevca pa otroci ne pijejo.

Odšli smo iz kleti. Pred hišo so se učenci posedli na klop. Vsak je poskusil jabolčnik, ki so ga pred tem »sprešali«. Ugotovili so, da je sladek, brez alkohola in zelo dober. Pogoščeni so bili z obloženimi kruhki in s pecivom.

oprati. Nato smo odšli v klet. Sadjar je jabolka nasul v drobilnik in demonstriral postopek mletja. Opazovali smo, kako se je v plastično kad vsipalo mleto sadje. Ko je bilo to delo opravljeno, je prišlo na vrsto glavno opravilo, in sicer »prešanje« zmlatega sadja. Mleto sadje je vsul v »prešo« – stiskalnico. Vsak učenec je še sam poskusil »prešati«. Nazorno smo videli, kako je iz stiskalnice pritekel mošt – jabolčnik in se natakal v spodaj nastavljeni posodi.

V večji kleti s sodi nam je g. Kos je razložil, kako pride do alko-

Učenci so pri delu zelo uživali. Spoznali so proces predelave sadja in se seznanili z nekaterimi deli v sadovnjaku. Znanje, ki so ga pridobili pri pouku, so preverili tudi v praksi in ugotovili, da je delo v sadovnjaku veliko kompleksnejše in bolj zanimivo, kot je razvidno iz teorije. Ob končanem tehniškem dnevu smo z učenci opravljeno delo tudi ovrednotili ter ga staršem in ostalim učiteljem in učencem predstavili s plakati in fotografijami. Učenci že nestrpno pričakujejo naslednji tehniški dan.

Mošt, vino in glasba

Tekst in fotografija: Stanko Hovnik

Kulturno društvo Pameče-Troblje pri Slovenj Gradcu je 13. 11. 2005 v telovadnici OŠ Pameče organiziralo Martinovo prireditev Mošt vino in

glasba. Sodelovali so: Ansambel Petra Finka, Iskrice, Mladi upi, Vitezi Celjski, Stil 5, Šestica, Anja Ropotar, Fredy Miler in skupina Malibu.

Pri krstu mošta v vino je sodelovala tudi letošnja moštna dečva Metka Štuml. Program je povezovala Darja Vrhovnik. Navzoči v polno zasedeni te-

lovadnici so z dolgotrajnim ploskanjem nagradili ansamble in zadovoljni odšli na domove.

Na prireditvi Mošt, vino in glasba je nastopalo devet ansamblov.

Obiskovalci so napolnili dvorano.

Radi hodijo v naravo

Pohodno društvo Brda, ki šteje že okoli 50 članov, je tudi letos organiziralo pohod na Češko kočo na Jezerskem. Namen pohoda je bil spoznavanje lepote slovenskih planin in koristno druženje za vse člane. Tudi v bodoče bodo organizirali tovrstne pohode, sta povedala Jože Sušec in Stanko Krenker, organizatorja pohoda.

Že preko 30 let pa planine obiskujeta Dani Sušec in Zvonko Perše.

Ob 65-letnici spomina na osnovno šolo

Franc Jurač

V Slovenj Gradcu so se letos, 10. septembra, zbrali na srečanju sošolci, ki so v letu 1940 začeli hoditi v osnovno šolo Šmartno.

Za spomin so naredili skupinski posnetek.

Miklavž obdaril otroke

Franc Jurač

Ob letošnjem Miklavžu so v mnogih cerkvah na Koroškem priredili miklavževanje. Povebali so otroke, ki jih je Miklavž

bogato obdaril. Naš posnetek je z obiska Miklavža v šentflorjanski cerkvi v Doliču.

Poznojesenski »ulov«

Ida Kac

Na Legnu ob potoku Barbara je konec oktobra zrasla goba marela – dežnikarica velikanka. Premer njenega klobuka je meril 40 cm. V letošnjem letu teh ni bilo veliko, najbrž jim

vremenske razmere niso bile naklonjene. Našel jo je Stane Kac. Čvrsti klobuk velike marele je tisti dan nahranil celo Kacovo družino.

Stane Kac z marelo velikanko

Spet je med nami – Luč miru iz Betlehema

Projekt Luč miru iz Betlehema je postal največji vsakoletni dogodek, ki ga vodi Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov in kateremu se pridružujejo tudi druge sorodne organizacije.

Luč miru iz Betlehema bo letos že petnajsto leto zapored prišla na Koroško. Na lokalni ravni bomo poskrbeli, da plamen ogreje župane naših občin, LMB pa bo organizirano

vstopila tudi v nekatere ustanove: plamen bomo tudi letos ponesli k bolnikom na oddelke slovenjgraške bolnišnice, v šole ...

Steg Koroška 1 bo 15. obletnico LMB na Koroškem obeležil z razstavo na temo LMB v prostorih Mladinskega kulturnega centra v Slovenj Gradcu, katere otvoritev bo v petek, 16. 12., ob 15.30. Lepo vabljeni!

V petek zvečer bo tudi **pohod**

s plamenom na Uršljo goro, in sicer z Naravskih ledin ob 23. uri. Vabljeni, seveda dobro pripravljeni!

Ljudje bodo plamen Luči miru iz Betlehema lahko dobili v **župnijskih cerkvah**: v soboto, 17. 12., na Ravnah in v Vuzenici, v nedeljo, 18. 12., v ostalih (tudi podružničnih) cerkvah na Koroškem ter v Šmartnem pri Slovenj Gradcu pa v soboto, 24. 12.

Plamen boste lahko dobili tudi

na **javnih mestih**: v petek, 23. 12., bomo plamen LMB delili na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu od 17. do 20. ure, dan zatem pa od 10. do 13. ure pred trgovskimi centri v Slovenj Gradcu ter na Ravnah.

Skavtinje in skavti stegov Koroška 1 in Koroška 2 vam želimo doživeti božične praznike in vse dobro v prihajajočem novem letu. Naj vas greje plamen Luči miru iz Betlehema.

Srečanje ljudskih piscev

Stanko Hovnik

XI. državno srečanje ljudskih piscev upokoјencev Slovenije, ki ga organizira Literarni klub upokoјencev Slovenije LIKUS, je bilo 12. 11. 2005 v Mariboru.

Zbralo se je okoli 200 piscev in gostov. Uvodoma je predsednik kluba Zmagu Rafolt pozdravil vse navzoče in zaželel prijetno počutje na zboru. Istotčasno je bila tudi letna skupščina LIKUS-a. Zmagu Rafolt je predstavil poslovno poročilo in promocijo 15. zbornika Naših 15 pomladi. V zbornik je zapisal: »To knjigo našo ogle-
djem, obračam liste, jih milu-

jem, pobožam vsako stran in jo poljubim, zaljubljeno, kot da nevesto snubim.«

Janez Švajncер, pisatelj, je v zbornik zapisal: »Upokoјenci Slovenije so svoj novi zbornik poimenovali Naših 15 pomladi. Zbornik je uredil Zmagu Rafolt in je izšel v treh knjigah, v njem pa sodeluje 189 avtorjev. Med njimi prevladuje ženske, vsem avtorjem pa je lastno to, da se skoraj vsi radi vračajo v mladost in jo tako obnovijo skozi razna doživlja, kot so spomini. Tako ohranjajo tisti čudoviti čas, ko še niso dodobra spoznali kas-

nejših let pa pretresljivih in usodnih priznanj, da je brezskrbnost za zmeraj minila in se ne bo nikoli več vrnila.«

Letno srečanje piscev upokoјencev je organizirana priložnost za celotni vpogled v kulturno dogajanje med upokoјenci, za poglobljanje medsebojnih odnosov ter sklepanje sprotne organizacijske in poslovne dogovore.

Ljudski pisci so tudi nastopali in prebrali nekaj svojih del. Gostje so zelo pohvalili delo kluba in njegovega predsednika Zmaga Rafolta. Predstavnik Zveze kulturnih društev

Slovenije je Zmagu Rafoltu za organizacijsko delo kluba LIKUS izročil zlato plaketo Zveze kulturnih organizacij Slovenije.

V kulturnem programu smo slišali ženski in moški sekte ter mešani pevski zbor Škrjanček iz Rač. Program prireditve je zelo dobro povezovala g. Berta Čobal Javornik.

Zelo veseli in zadovoljni smo se pisci z željo, da se čez leto dni zopet vidimo, vrnili na svoje domove.

Srečanje ljudskih piscev v Mariboru

Zmagu Rafolt, predsednik Literarnega kluba LIKUS.

Borza znanja

e-mail: slovenjgradec@borzaznanja.mss.edus.si

**BORZ
ZNANJA**

SLOVENJ GRADEC
tel. 02 88 38 30

Člani Borze znanja Slovenj Gradec ponujamo:

- znanja krojenja in šivanja,
- znanja klekljanja,
- znanja kaligrafije,
- znanja angleščine in nemščine,
- znanja slovenščine,
- računovodska znanja,

- znanja matematike,
- znanja kemije in fizike ter
- lektoriranje besedil.

Iščemo pa znanja:

- španščine,
- necanja čipk in
- nasvete o uspešnem trženju izdelkov.

Vabimo vas, da tudi vi brezplačno ponudite ali iščete različna znanja, spretnosti in informacije s pomočjo Borze znanja Slovenj Gradec. Pokličite nas po telefonu: 02/ 88 46 402 ali nas obiščite v prostorih MOCIS-a na Partizanski poti 16 v Slovenj Gradcu.

Vsem bralkam in bralcem Viharnika želimo veliko sreče in uspehov v prihajajočem letu 2006!

Prejeli plaketo venetskega konja

Franc Jurač

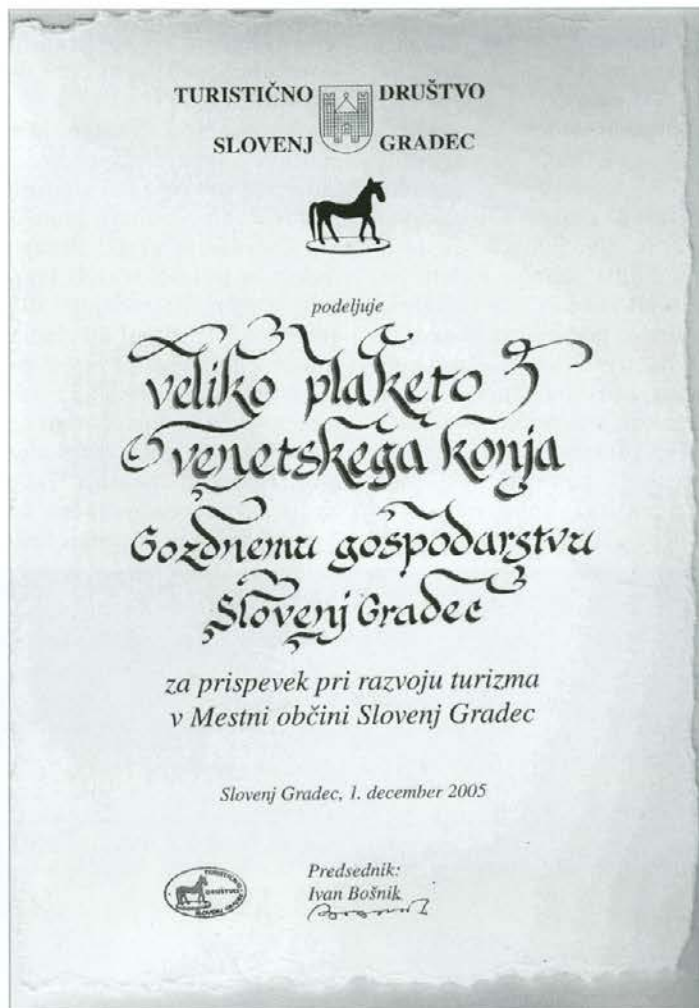
Ob stoletnici turistične dejavnosti je Turistično društvo Slovenj Gradec podelilo velike plakete venetskega konja za prispevek pri razvoju turizma v Mestni občini Slovenj Gradec. Prejeli so jih: Kulturno društvo Pameče, Poklicna gostinska in lesarska šola Slovenj Gradec, Koroška galerija likovnih umetnosti in Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec.

V obrazložitvi za dodelitev plakete Gozdnemu gospodar-

stvu Slovenj Gradec so bila navedena vsa prizadevanja tega podjetja za razvoj turizma na Kopah, letališke dejavnosti, izgradnje cest na podeželju, telefonije in še prej elektrifikacije, sodelovanje pri mestnih turističnih akcijah, sodelovanje gozdarjev pri izgradnji gozdnih učnih poti, posredovanje informacij o možnosti turističnega udejstvovanja preko Viharnika in še druge zasluge, ki jih Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec ima.

Plaketo je na svečanosti prejel Silvo Pritrznik, direktor Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec.

Listina TUR PRIZ

Marjan Mauko

Milena J. Cigler

V četrtek, 8. decembra, je Knjižnica dr. Franca Sušnika priredila literarni večer v počastitev jubileja – sedemdesetletnice Marjana Mauka. Pisatelj je našim bralcem in sploh koroški kulturni javnosti dobro znan. Še posebej je njegovo literarno delo opazno, odkar se zavzeto ukvarja s haikuji. Napisal je že kar nekaj zbirk v tej pesniški obliki, še prej pa je izdal zbirko pesmi Gorje pametnemu in druge neumnosti. Pesniška oblika haiku, trivrstičnica (prvi in tretji verz imata po pet zlogov, srednji pa sedem) izhaja z Japonske, od tam pa smo prinesli

tudi tanko, dvovrstično kitico, ki je lahko dopolnilo ali samostojna pesniška enota. Marjan Mauko je duhovni oče Literarnega kluba Slovenj Gradec in tudi pobudnik za ustanovitev literarnih društev po občinah. Je tudi ustanovitelj Literarnega društva Treska Mežica, ki je letos praznovalo desetletnico. Marjanu v šali večkrat rečem, da je vzgojil svojo publiko. Res je pravi fenomen, da ima Treska, ki se je sedaj preimenovala v literarno gledališče, publiko, ki že deset let zvesto prihaja na »večere ob treski« in posluša in uživa, da

je veselje pogledati po prostoru, kjer se predstave odvijajo. Sicer pa je Marjan pravi raziskovalec. Je občudovalec Janeza Vesela Koseskega, o katerem sem v Viharniku že govorila, Pavla Knobla kot avtorja prve pesniške zbirke v Sloveniji, nadalje je raziskoval tudi nagrobne napise in priimke na grobovih na avstrijskem Koroškem. Prav tako je v preteklosti raziskoval čarovnice (ena od njegovih zbirk ima naslov Čarovna metla), »tatrmane« in kdo ve, s čim vse se je še ukvarjal. V njem je neumorni duh in nikoli mu ne zmanjka idej. Tudi

fotografira rad. Pred kratkim je imel v prostorih mežiške občine razstavo avtorskih fotografij. Da pa ne bom samo naštevala, kaj vse zna, bi rada povedala tudi, kaj on je. Je topel, prisrčen in razgledan človek, ki nikoli ne odkloni pomoči, če ga zanjo prosijo pesniki in pisatelji začetniki. Njegov širok nasmeh je poln šarma in veselja in njegove tople oči vse razumejo. Njegova pojava je simpatična in njegov duh oster in jasnoviden. Skratka, Marjan, duhovni oče pesnikov in pisateljev zgornje Mežiške doline in tudi širše, želim ti veliko idej še naprej in zdrav bodi!

O trubadurski liriki

Milena J. Cigler

V mesecu oktobru sem prejela kartico s prijaznim povabilom: Vabimo vas, da se udeležite večera provansalske poezije in trubadurske lirike z Borisom A. Novakom kot gostom. Večer je organiziralo literarno gledališče Treska iz Mežice.

Boris A. Novak je prijateljem literature dobro znano ime. Nam, ki smo ljubiteljsko zapisani besedni umetnosti, je z dvema učbenikoma pesniških oblik pomagal, da pričenjamo razumevati pesniško »obrt« tudi z znanstvene plati, ki pa je npr. pesnikom klasike predstavljala kar pravilo. Tako sem tudi jaz iz te knjige povzela pesniško obliko panthum in mu ta večer svoj izdelek pokazala, predstavila pa sem mu tudi svoje sonete.

A zdaj nazaj k trubadurjem. V ožjem pomenu razumemo pod to besedo ustvarjalca, ki združuje poezijo in glasbo. V širšem, simboličnem smislu pa je trubadur osladno zvoneče ime

za zaljubljenega pesnika. Od obdobja trubadurske lirike nas loči kar nekaj stoletij, saj so trubadurji, vitezi in podobna »bitja« spadali v 12. in 13. stoletje. Boris A. Novak je to časovno odmaknjeno obdobje in ustvarjalce ter poustvarjalce – trubadurje opisal v knjigi *Ljubezen iz daljave*, ki je izšla pred kratkim.

Značilen jezik trubadurske lirike je provansalsčina. Žal pa so ekonomski in politični vzroki pripomogli, da sta se provansalska kultura in jezik v okviru francoske države odrinila na rob in tako je eno plodno obdobje zgodovine ohranjeno le po zaslugi pisnih virov, saj so v ljudskem jeziku zapisovali tudi trubadurske pesmi, čeprav je takrat na splošno v pisanju prevladovala latinščina.

Pod vplivom trubadurjev se je sprožila silna ustvarjalnost tudi pri drugih romanskih kulturah oz. narodih. Trubadurji so s pomočjo pesmi »iznašli«

ljubezen, kakor jo v Evropi doživljamo še dandanes.

Iznašli so tudi liriko, kakor jo pojmujejo še zdaj. V križarskih vojnah so prihajali v stik z arabsko ljubezensko liriko, ki je nedvomno vplivala nanje. Naslonili so se tudi na tradicijo rimske ljubezenske lirike (Ovidij).

Trubadurji so prenehali s prakso, da je zanimiv ljubimec le vojščak s čim več vojaškimi zmagami in osvojitvami. Trubadur je v vrednostni sistem srednjeveške patriarhalne družbe vnesel ženski način čutenja. Med trubadurji je bila ljubezen vrednota sama po sebi. Med približno dvesto znanimi trubadurji najdemo tudi trideset trubadurk. Zaradi takšnih svojih principov so si prislužili očitek, da so »poženščeni«.

O trubadurjih vladata dva medsebojno protislovna predsodka: po eni strani naj bi bili razuzdanci, ki pohujšujejo moralno

neoporečno družbo, po drugi strani pa naj bi bili obsojeni na nemočno vzdihovanje in nezmožnost realizacije svojih ljubezenskih čustev. Trubadurji uvedejo princip, da ljubezenska zveza sloni na resničnem, pristnem čustvu, kar je bilo za tisto dobo dokaj revolucionarno. Seveda pa na podlagi zgoraj navedenega ni možno sklepati, da je bil položaj žensk dober in dejansko tak, kot se kaže v trubadurski liriki. Ravno nasprotno. Tej vrsti pesništva bi lahko očitali, da zaradi idealiziranja izvoljene gospe prikriva dejanski položaj žensk, ki je skrajno deprivilegiran. Kljub temu so bili trubadurji prvi, ki so izrazili spoštovanje in nežnost do nasprotnega spola.

Več o trubadurjih in trubadurkah si lahko preberete v knjigi Borisa A. Novaka: *Po-etika forme*, Cankarjeva založba 1997, in *Ljubezen iz daljave*, Mladinska knjiga 2003.

Kaj ima Rdeča kapica v košarici

Majda Pajer

Zadnje čase našo triletno Aniko najraje sprašujemo: »Anika, kaj je imela Rdeča kapica v košarici?« Ob takem vprašanju se njene lepe očke vedno nagajivo zbleščijo in odgovori kot iz topa: »Klobaso, pa kruh, pa vino, pa "špeh"!« Ob tem se začne tako pristržno smejati, da se njenega smeha v hipu vsi nalezemo. Tisti posrečeni "špeh" je pogruntavščina njenega bratca Vida, Rdeča kapica pa je verjetno ravno zato Anikina najljubša pravljica. Pa tudi naša.

Da bi otroke strašili s strašnim volkom, ki preži na male deklice, ko zaidejo z glavne poti – ne, to ne "vžge" več. To, da je volk požrl najprej babico, nato pa še Rdečo kapico, na dandanašnje malčke ne naredi več posebnega vtisa. Tudi rešitelj lovec ni več pravi heroj. Le vprašanje, kaj je imela Rdeča kapica v košarici, pri naši mali vzbudi krat-

ko pozornost. Ali pa vprašanje: »Kaj je rekla Rdeča kapica, ko je zagledala volka v babičini postelji?« Odgovor: »Babica, zakaj imaš tako veeeeliko gobec?« Smeh na obeh straneh.

Z otožnostjo ugotavljam, da pravljic pravzaprav ni več. Kot da so vse skrivnosti odkrite, vse bojazni odpravljene, vsi čari razblinjeni kot milni mehurčki, spredaj, levo in desno pa en sam neskončen dolgčas. Igrača je zanimiva le prvih pet minut, ko je še nova, potem pa obleži poškodovana in pozabljena na kakšnem neprimernem mestu. Da bo igrače odnesla muca Copatarica? »Naj jih kar odnese,« sem slišala enega od otrok, ko se mi je zdelo, da mi bo zelo prav prišla ta hitra domislica, da mi vsaj ne bo treba pospravljati!

Dandanašnji otroci imajo preveč igrač pa premalo igre. Star-

ši se zaradi hitrega tempa in družinam neprijaznega časa ne zmoremo dovolj posvečati svojim otrokom. Če pomislimo na junake pravljice Čarovnik iz Oza – kositrni vojak brez srca, strašilo brez možganov ..., za trenutek dobimo občutek, da bi se v tej smeri morda dalo kaj narediti. Ljudje so doslej izumili in odkrili ogromno stvari, ni pa se še našel kdo, ki bi s kakšnim izumom otroku znal nadomestiti ljubeče, a žal prezaposlene starše. Robot lahko v industriji nadomesti cel kup ljudi in sestavi izdelek, nikoli pa ne bo znal nadomestiti ne mame ne očeta (če bi, bi potem v navodilih za uporabo pisalo nekako takole: *Ta aparat je mehka roka, ki dva- do trikrat dnevno nežno poboža otroka*).

Morda otroci danes ravno zaradi tega ne verjamejo več v pravljice, ker vsi skupaj živimo v

»pravljici« sodobnega življenja, le-ta pa je nekakšen »mix« vseh pravljic. V našem življenju je veliko kositrnih vojakov, strašil, grdih račkov, Rdečih kopic ... Celo strašnega volka lahko srečaš tako mimogrede in veš, da te bo požrl, če ne boš ti njega prej ... Vsi smo tudi nekakšne zvezdice Zaspanke. Včasih prav dajemo vtis, da smo kaznovani s svojim prihodom na Zemljo. Bomo kdaj našli to, kar iščemo? Mar sploh vemo, kaj iščemo? V vsaki pravljici zmaga dobro nad zlim, ljubezen nad sovraštvom, preprosto in odkrito srce zasenči vsakršno hudobijo in napuh. Tako bi naj bilo tudi v pravljici našega življenja. Če je imela Rdeča kapica v košarici kaj dobrega – pa tudi če je bil to čisto navaden "špeh" – navsezadnje ga pa le ni požrl volk. In to je glavno!

Fantazije naključij Marjana Tršarja

Stanko Hovnik

V Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec je bila 18. 11. 2005 otvoritev razstave Fantazije naključij Marjana Tršarja, akademskega slikarja in nekdanjega profesorja na Akademiji likovnih umetnosti v Ljubljani. O njem je spregovoril dr. Milček Komelj: »Slike Marjana Tršarja v izrazni intenziteti barve ognjevitosti in ritmičnih potez vse bolj živahno uprizarjajo dinamiko življenja, razpetega med dramatično konfliktnostjo in poetične prebliske. V svoji aluzivnosti pa izhajajo iz spomina na doživljanje narave in prežemajo ognjemete barvnih ritmov s prasketovi naravne bujnosti, segajoči od gomazenja podraščanja do nebesnih kozmičnih energij.

Njihova slikovita neukročenost temelji na slikarjevi ukoreninjenosti divjini pragozda, ta pa izhaja iz njegove otroške navezanosti na rojstne Dolenjske Toplice v bližini Kočevskega Roga in se ponekod tudi izrecneje nanaša na pojem Roga s skalami in breznimi pod vejevjem, skozi katero sijajo ognjene zarje, zvezde in luči.«

Marjan Tršar se ukvarja tudi s teoretičnim polom umetnosti. Posvečal se je proučevanju ruskega slikarja Vasilija Kandinskega. Tako je v ruskem ozračju potekala tudi petkova otvoritev. Na odprtju so nastopali Irena Guščin, Aleksander Guščin in Uroš Rakovec z ruskimi šansonci. Razstava bo odprta do 18. decembra.

Akademik Karel Pečko in Marjan Tršar.

O umetniku je govoril dr. Milček Komelj.

Gostje na otvoritvi razstave Marjana Tršarja.

Jezikovne drobtinice: prazniki

Marta Krejan, prof.

Pisanje voščilnic nekateri jemljejo kot nekaj izredno prijetnega, drugim se zdi to zgolj obveza, eni pa jih pišejo zato, ker se jim tako zdi pač prav. Večina se pri tem najbrž ubada bolj z vsebino – kaj in kako napisati, da bo čim lepše in izvirno, kot pa s samim pravopisom.

Mnogokrat namreč napačno zapišemo imena praznikov oziroma uporabimo napačno začetnico.

Pravilo, kot ga predpisuje naš *Pravopis*, pravi, da imena praznikov ali posebnih datumov pišemo z malo začetnico, razen če so izpeljana iz priim-

kov (npr. Prešernov dan). Pa naštejmo nekaj primerov: dan slovenske državnosti, binkošti, novo leto, božič, svečenica, dan mrtvih, velika noč, vsi sveti, pust, šmaren, kres ...; in vendar: silvestrovo, jožefovo, martinovo ...

Če sem iskrena, pa kljub temu, da sem slavistka, včasih v voščilnico zapišem: ... in srečen Božič! Ranljivo človeško srce, ki so mu taki prazniki zares sveti, je vendarle več vredno kot dogovorjena pravila, pa čeprav so zapisana v »slavistični bibliji«.

Šoja ali po domače šoga spada med bolj poznane ptice. Pri nas živi skoraj povsod in skozi vse leto. Srečamo jo lahko na vrtu ali v najbolj oddaljenem gozdu, zaradi česar prihaja do stalnih stikov z ljudmi in veliko možnosti za opazovanje in spoznavanje. Hrani se z različnimi plodovi, semeni, žuželkami in drugimi majhnimi živalmi.

Ljudje jo obravnavajo zelo različno. Za nekatere je šoja najlepša ptica. Resnično jo krasi lepo obarvano perje, nekaj posebnega pa je modro perje na perutih. Za druge je škodljivec, saj jim pridno obira češnje, orehe, kostanj, slive, koruzo in še kaj.

Da je posebej, menijo obiskovalci gozdov. Prikrito ji ne ostane skoraj ničesar. Vse, kar zazna, s svojimi značilnimi glasovi oznani na ves glas. Šoje največkrat kar v zboru opozarjajo ostale divje živali, da se nekaj dogaja in da je najbolje, če se čimprej skrijejo. Takšno vedenje najbolj jezi lovce, ki ostanejo včasih brez plena prav zaradi šoje. Že naslednje srečanje lahko razmerje popolnoma spremeni. Takrat šojini glasovi lovcu izdajo, kje se skriva lisica, kuna ali kaj drugega, in mu omogočijo uspešen lov.

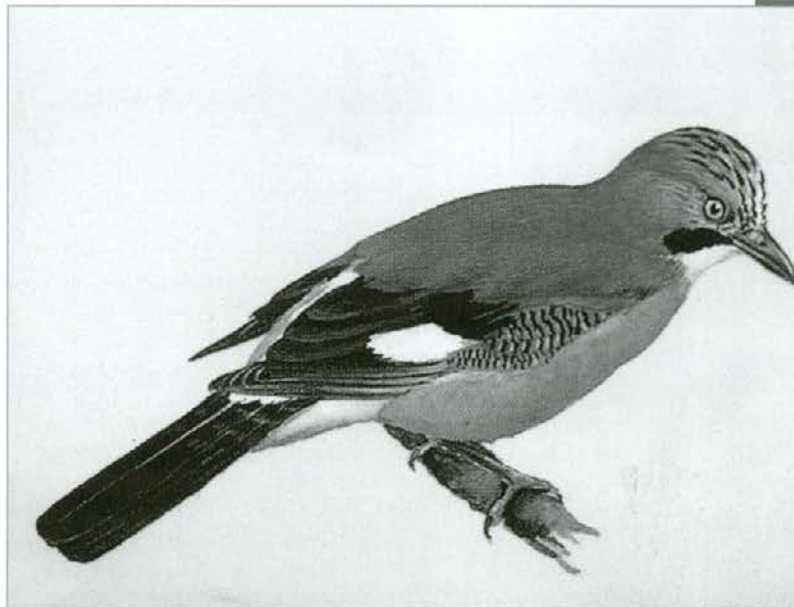
Poleg najbolj običajnih glasov je šoja znana po tem, da oponaša še druge ptice, najbolj značilno pa kanjo.

Gozdarji jo izredno cenimo. Dobro poznamo njeno vlogo pri širjenju drevesnih vrst s težjimi plodovi (domači kostanj, hrasti, oreh, bukev, leska). Neprecenljiva je njena vloga pri večanju biotske pestrosti, kar je posebej pomembno v našem zasmrečenem območju. Plodove omenjenih rastlinskih vrst v jeseni skladišči za zimsko zalogo hrane. Raznaša jih v golši. S polno golšo plodov poleti v sosednji gozd, kjer jih večino plitko zatakne v zemljo. Pri tem opravi izredno zagnana, niti v zelo slabem vremenu ne pozna počitka. Dela sistematično, zelo dobro si zapomni, kam je kaj shranila, skrito najde tudi v snegu. Seveda pa še zdaleč ne najde vsega, ne sama in ne druge »manj skrbne« divje živali, ki tudi na njen račun lažje prebijajo zimsko stisko. Veliko semen ostane v zemlji in spomladi vzkalijo. Ob ugodnih ostalih dejavnikih lahko novo drevo zraste kar precej oddaljeno od semenjaka.

Kot druge divje živali je tudi šoja vpeta v stalno borbo za preživetje. V razvejeni prehranjevalni verigi nastopa

kot plen in plenilec. Pogosto je plen kragulja. Kraguljeva pojedina je v gozdu lahko opazna. Običajno je na vzvišenem mestu, skali ali panju, okrog katerega ostane raztreseno perje, včasih tudi kosti.

poleteli iz gnezda. Prva dva je vzela že prva noč, preostalega pa je snel z veje naslednji dan skobec in ga odnesel svojim mladičem v bližnji gozd. V naravi je pač tako, da pomeni smrt enih možnost

Pri opazovanju šoje dobimo občutek, da pretakne prav vsak grm, kar je tudi res, zato je pravi mojster za odkrivanje še tako skritih ptičjih gnezd. To njeno sposobnost opazujem doma, saj gnezdi na hiši in v njeni neposredni okolici vsako leto več vrst ptic. Vsako leto kakšno gnezdo odkrije in izpleni. Zgodilo se je že, da so v duplih ostala samo gnezda, do katerih ni mogla, in tista na hiši, do katerih si še ni upala. Letos je šla še korak naprej. Izplenila je tudi gnezdo sivih muharjev, ki že leta gnezdiijo na polički nad kuhinjskim oknom. Muharja sta si takoj zgradila nadomestno gnezdo. Iskala sta varnejše mesto in izbrala prostor za ušesom nagačenega divjega prašiča, ki visi na vrtni hišici. V vrtni hišici in njeni okolici se pleti domači veliko zadržujemo. Letos smo pri koriščenju tega prostora morali upoštevati življenjski ritem bližnjih sosedov. Kljub neizbežnim stalnim motnjam so se izvalili in zrasli trije mladiči. Svoje poslanstvo pa so končali, čim so

preživetja drugih, v tem primeru ne šoje, ampak skobca. Najbolj pogost plen so prav neizkušeni mladiči. Večina jih tudi zraste v ta namen. Prav zato je narava z njimi zelo radodarna, ohranja pa jih le toliko, da ohrani vrsto. Takšne zakonitosti veljajo v uravnoteženih ekosistemih, kar današnja kulturna krajina nikakor ni. Tu vrste izginjajo največ po krivdi človeka, ki si izmišlja stalno nove oblike nasilja nad naravo, najnovejše so motokrosisti in vozniki motornih sani.

Imamo srečo, ne spustimo je iz rok! V primerjavi z nekaterimi drugimi narodi živimo še v dokaj ohranjenem okolju. To velja še posebej za gozdni prostor, ki je rezultat sonaravnega gospodarjenja z gozdom. Sonaravno pomeni tudi imeti čim večjo rastlinsko in živalsko pestrost. Dobro se zavedamo, da stabilnost življenjske skupnosti zagotavlja samo velika biotska raznovrstnost, h kateri pomembno prispeva tudi šoja.

Tone Modic

Tvoj iskriv pogled, dobrodušni nasmeh, močan stisk roke so v tistih nekaj začetnih sekundah najinega vsakokratnega srečanja sporočali: Kako lepo, da se vidiva! Imam idejo, misel, mnenje, skratka nekaj, kar bi ti rad povedal. Začel si vedno z mojim imenom, kar je pomenilo, da si se vedno popolnoma osredotočil na najin pogovor.

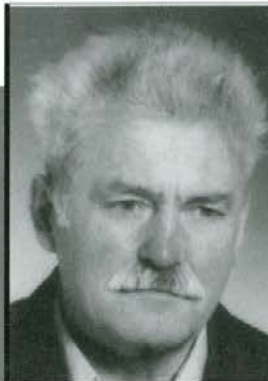
Vedel si, da je človek tisti, ki poganja kolesje, vendar ga nikoli nisi postavljaj v središče veselja. Povezal si ga z okoljem, v katerem je živel. Človeka si tehtal po njegovi notranjosti in lastnostih. Tvoje mnenje o človeku je bilo enkratno, pretehtano in odkrito ter bolj ali manj nezmotljivo in trajno. Vedno so te zanimala dejstva. Osredotočal si se na pozitivne lastnosti človeka. Tvoj resen in pogosto izrečeni »zakaj« je zahteval vedno pošten odgovor. Lahko je bil neumen, ampak moral je biti pošten. Tvoje razmišljanje o pomembnosti usmerjanja in izobraževanja človeka, ki si ga povezoval s krajino in z gozdom že pred več kot dvajsetimi leti, šele danes popolnoma razumem, ko nam ta tvoja razmišljanja prodajajo ameriški podjetniki kot pot do uspeha.

Narava, njeno delovanje in njene zakonitosti so bile tvoj vzor, tvoja služba in tvoj način preživljanja prostega časa. Čeprav so korenine tvojega drevesa na Notranjskem, je tvoje družinsko življenje, poklicno delovanje gozdarja, družabno življenje v radeljskem okolju potekalo kot v »koroškem celku«, ki je pojem dolgotrajne povezanosti človeka s človekom in z naravo, s ciljem samoohranitve človeka, ki si je vzel toliko, kot je potreboval zase, ter dal možnosti tudi drugim. Časi pridobitnega kapitalizma in osvajanja teritorijev niso bili v skladu s tvojim značajem. Zate in za tvojega človeka v »celku« je bilo to korak nazaj v medsebojnih odnosih in sožitju. Tvoje življenje je teklo povsem skladno s ciklusom, ki ga poznamo v naravi: začetno obdobje, polno energije in rasti, ponosen in močan vrhunec ter dostojanstveni zaton v noč.

Človeku v gneči ljudi, ki jih sreča v življenju, le redki pustijo pečat. Na tvojem pečatu v mojem življenju piše: poštenost, vztrajnost, načelnost.

Ljudje smo res čudni! Zakaj ne povemo človeku stvari, ki bi mu jih morali, saj niso same po sebi umevne!? Pogrešal bom tvoj topel pogled, tvoj nasmeh, tvoj krepak stisk roke, s čemer si povedal vse. Tvojim, ki ljubijo ta tvoj »celek«, iskreno sožalje. Prepričan sem, da je njihovo življenje vse polno tvojih pečatov, ki jih spremljajo na poti in so večni spomin nate.

Silvo Pritrznik

Ivan Vavkan

☆1927

†2005

Razžalostil sem se, ko sem izvedel, da se je od nas za vedno poslovil Ivan Vavkan – Vavkanov deda, kot so ga klicali sosedje na Nicini na Prevaljah. Dva dni pred smrtjo sva še klepetala na domačem dvorišču. Z Ivanom Vavkanom sem prijateljeval več kot dvajset let. Morda naju je poleg poznanstva z njegovim sinom Ivanom prav gozd pritegnil k druženju, saj si je Ivan starejši kar štirinajst let služil kruh v koroških gozdovih. Zelo je bil zgovoren, ko se je spominjal svojih voženj s kamionom za prevoz lesa po takratnih ozkih gozdnih cestah. Leta 1961 se je zaposlil kot šofer na Gozdnem gospodarstvu v Slovenj Gradcu. Zaupan mu je bil prvi kamion Man. Vestno je skrbel za tovorno vozilo, saj ga je praktično spoznavanje štirikolesnikov zelo zanimalo. Marsikaj je znal kar sam popraviti. Veselje do avtomobilov pa je imel že, ko je dobil svojo prvo zaposlitev v Tovarni meril v Slovenj Gradcu. Tu je leta 1947 opravil šoferski izpit C kategorije. Poklicna šoferska pot ga je pred zaposlitvijo v GG vodila še v GAP Maribor. Velikokrat mi je pripovedoval o velikem vetrolomu na Zadnjem travniku pod Olsevo, kjer so morali gozdarji do vetrolomne površine, večje od 40 hektarov, zgraditi kamionsko cesto, po kateri je prevažal med prvimi v dolino prav on. Poznane pa mu niso bile samo koroške in druge ceste v Sloveniji. S tovarnjakom je prevažal tovor tudi v Bosni. Verjetno pa je bila najbolj prijetna tista cesta, ob kateri je spoznal Urhovo Angelco. Prirasla mu je k srcu in vzela sta se. Dom za družino sta si ustvarila na Prevaljah. Lepo sta skrbela za sina Ivana in hčeri Tatjano in Marjano. O svoji mladosti mi Ivan ni kaj dosti pripovedoval. Izhajal je iz številne družine iz Šmartnega pri Slovenj Gradcu, kjer se je tudi rodil. Šolal se je v Slovenj Gradcu.

Med 2. svetovno vojno je bil leta 1944 komaj 17-letni Ivan vpoklican v nemško vojsko. A se je odločil drugače in se pridružil partizanom. Bil je borec Šerčerjeve brigade. Po vojni je bil tudi član Zveze borcev, zelo aktiven pa je bil tudi kot član Društva šoferjev in mehanikov Ravne na Koroškem. Kot član Planinskega društva Prevalje je s terenskim vozilom nekaj let skrbel tudi za prevoz raznega tovara do planinske kočice na Uršlji gori.

V času upokojitve pa so bile nekdanje tehnično usmerjenemu Ivanu zelo pri srcu rože, katere je sam z velikim veseljem vzgajal. Kar nekam trdo pa je na domači zelenici negoval macesno drevo; s stalnim striženjem vej mu ni dopustil, da bi se več kot trideset let staro drevo razraslo v viharnik. Morda pa sta si nasproti stala dva viharnika – Ivan in macesen.

18. novembra 2005 se je v Ivanu ustavilo pretakanje življenjskih sokov ... Ohranil ga bom v lepem spominu.

Gorazd Mlinšek

Zahvala

Ob boleči izgubi
našega dragega moža,
očeta in brata

Vinka DVORJAKA
iz Gornjega Doliča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, sveče in svete maše. Hvala govorniku za izrečene besede slovesa, cerkvenim pevcem za zapete žalostinke med mašo in na pokopališču, gospodu župniku Mirku Hrovatu za mašo zadušnico in nagovor. Zahvaljujemo se tudi izvajalcu Tišine in pogrebni službi Jerneja Završnika.

Žalujoči: žena Betka in hčerka Tatjana, sestri Mihaela in Jožica z družinama in brat Mirko z Jožico

V spomin

6. decembra mineva leto dni
žalosti, odkar nas je za vedno
zapustila draga mama, babica in
prababica

Angela SKARLOVNIK
iz Mislinje.

Mineva leto dni,
odkar te več ni.
Veter spet zavel je v mrzle zimske dni,
a nas srce boli,
povsod so le spomini,
ko bili s teboj smo srečni vsi.

Žalujoči: sinovi in hčerke z družinami, vnuki in pravnuki

Ljubezen, delo in trpljenje,
bilo tvoje je življenje.
Nam ostaja zdaj praznina
in velika bolečina.
Le srce in duša ve,
kako boli, ko več te ni.

Tvoje pridne roke,
pošteno in dobro srce
so naš ponos in
spomin nate.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega očeta, dedija in pradedija

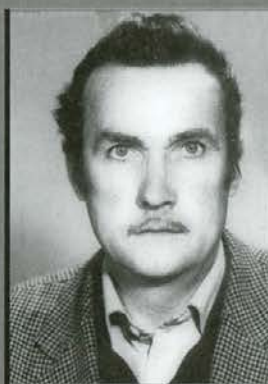
Ivana VIŠNERJA, po domače Napaškega dedija
iz Selovca,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanec in sosedom, ki ste s svojo prisotnostjo počastili spomin nanj in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi poti slovesa.

Hvala tudi vsem, ki ste nam ustno in pisno izrekli sožalje ter darovali cvetje in sveče. Zahvala gospodu župniku za opravljen obred in sv. mašo ter govornikom Menhartu in Primožiču za ganljive besede. Prav tako zahvala godbi na pihala Šentjanž, pevcem Šempetrskim pavrom in gasilskemu društvu Šentjanž.

Hvala za vsako misel, s katero ste se poklonili spominu nanj. Spomin nanj še dolgo ne bo zbledel.

Žalujoči vsi njegovi

Franc Petrej,
p. d. Mešnjak

☆1941

†2005

V četrtek, 29. septembra 2005, je v petinšestdesetem letu starosti nenadoma umrl Franc Petrej, p. d. Mešnjak s Koroškega Selovca. Rodil se je 21. januarja 1942 v Vuhneči bajti, kjer je tudi

doraščal. Kupil je Mešnjakovo kmetijo ob cesti, ki pelje z Brdinj proti sv. Neži na Selovcu. Tam je živel skupaj s svojo mamo, ki mu je gospodinjala. Domačija je bila v slabem stanju, Franc pa je bil priden in varčen. Zgradil je nov hlev in uredil hišo. Zaposlil se je v Železarni Ravne, kjer je delal vse do upokojitve pred petnajstimi leti. Leta 1966 se je na Brezjah poročil v Vrhnjakovo Štefko, ki mu je rodila sinova Tonija in Janija. Naporno je bilo njegovo življenje; štiri-deset let hoje do službe, pa na kmetijo, pa delo na kmetiji ... Vse to mu je pustilo težke posledice. Pričel je bolehati. Zmeraj bolj so ga mučili izrabljeni kolki. Letošnjo pomlad se je začelo njegovo zdravstveno stanje naglo slabšati. Obležal je in postal povsem odvisen od pomoči domačih. Zadnje mesece življenja sta zanj skrbela sin Tone in njegova žena Štefka.

Franc je bil priden, deloven, dober človek. Vsi, ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

Rok Gorenšek

**Angela Pustnik,
p. d. Starijeva**

☆1917

†2005

**Zvonovi zvonijo,
k molitvi vabijo,
ker naše življenje
le kratek je dan.**

Na pokopališču Mirje v Mežici smo se 4. julija 2005 poslovili od spoštovane gospe Angele Pustnik.

Rodila se je na Starijevi domačiji dne 16. maja leta 1917 v kmečki družini, v kateri je bilo kar štirinajst otrok.

V dveh povojnih obdobjih je preživljala težko življenje. Poročila se je leta 1948 z Janezom Pustnikom, s katerim sta si zgradila prijeten dom. Tako sta dobro in vestno gospodarila na svoji kmetiji in njen pokojni mož je že pred davnimi časi sam zgradil svojo elektrarno za potrebe domačije.

Angela je obiskala bližnje sosede, če je le imela čas. Bila je zelo pridna, gospodarna, skromna. Nikomur ni hotela ostati dolžna. Bila je vzgled dobre in poštene žene.

V zadnjih letih pa ji je začelo pešati zdravje in kljub pomoči sestre Zofke, se je njeno telo predalo.

Ohranili jo bomo v trajnem in lepem spominu.

Sosed Franc Klavž

**V življenju le molitev,
delo in skrbi poznala si.
Od vseh bolečin in truda
v Bogu zaspala si.
Pri Bogu zdaj uživaj večni mir
in radosti brez konca.**

ZAHVALA

Po kruti in hudi bolezni je za vedno sklenila svoje delovne in pridne roke naša draga mama, babica in prababica

AMALIJA VOCOVIK
z Završ pri Mislinji.

Vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje, vence in svete maše ter nam izrazili sožalje, se iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi vsem, ki ste ji v času njene bolezni bogatili življenje, jo obiskovali in ji dajali upanje. Zahvaljujemo se dr. Boštjanu Birku za lajšanje bolečin in patronažni sestri Mariji Zajc za obiske na domu. Hvala gospodu župniku Mirku Horvatu za pogrebni obred z bogatim duhovnim nagovorom in mašo zadušnico, cerkvenim pevcem in pevkam skupine Lastovke za odpete žalostinke, govorniku Marjanu Križaju za ganljivo izrečene besede slovesa, trobentaču za zaigrano Tišino ter pogrebni službi Jerneja Završnika in sosedom za pomoč.

Žalujejo otroci z družinami

Zahvala

Po težki in dolgi bolezni nas je zapustila ljuba mama, stara mama in prababica

Alojzija HERLAH iz
Gornjega Doliča.

Iskrena hvala vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za darovano cvetje, sveče in svete maše ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala podjetjem Vegrad, Gorenje in čevljarstvu Irman iz Velenja, patronažni sestri Majdi Zajc za lajšanje bolečin v času bolezni. Hvala govorniku za poslovilne besede, gospodu župniku Mirku Hrovatu za pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke in snahi Marjani za dolgotrajno skrbno nego. Hvala tudi pogrebni službi Jerneja Završnika.

Spomin

27. novembra je minilo leto, odkar nas je zapustil ljubi oče, dedek in pradedek

Rudolf HERLAH.

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižigate sveče ali se ga spominjate v molitvi.

Žalujejo: hčerki Marija in Ivanka ter sin Cvetko z družinami

**Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš.
Srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.
Kdo bi pozabil to gomilo,
kjer blago tvoje spi srce,
ki nas neskončno je ljubilo,
ves čas do zadnjega je dne.**

Spomin

Rafael VRANJEK

iz Slovenj Gradca
15. 10. 1928 – 29. 11. 2004

Težko je pozabiti človeka, ki ti je bil drag, še težje je izgubiti ga za vedno, a najtežje je naučiti se živeti brez njega. Zelo te pogrešamo!

Prisrčna hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Vsi tvoji, ki te pogrešamo

Jože Logar

☆1940

†2005

Težko je pustiti
ljubljenega človeka oditi.
Vendar so tu sanje in je
upanje,
da nekoč, nekje v večnosti
se zopet snidemo ...
... in to nas osrečuje.

Vedno nas obda občutek tesnobe, ko slišimo zvonjenje zvonov, ki oznanjajo, da se je nekdo iz naše doline poslovil. Še bolj hudo je, ko izvemo, da zveni našemu prijatelju, sosedu in znancu. Še hujšo bolečino in žalost čutijo pokojnikov svojci, ki so z njim delili težke, a tudi lepe trenutke življenja.

Ko smo izvedeli, da je nenadoma umrl Jože Logar – Logarjev Pepi, sprva nismo verjeli, a vendar je bilo res. Vedeli smo, da je bil bolan, a iznenada je klonil, smrt je bila močnejša. Nihče ni slutil, morda tudi sam ne, da mu tečejo zadnje ure življenja ... ali pa tudi. Ko je zadnjikrat stopal po svoji hiši, je s pogledom objel svoje domače in odšel na zdravljenje v Topolšico. Ko je bil sin Marjan pri njem na obisku dan pred smrtjo, ga je močno stisnil za roko in dejal: »Ne odhajaj, ne bomo se več videli!« In naslednji dan v dopoldanskih urah je za vedno zatisnil utrujene oči.

Logarjev dom se je odel v črnino, zapustil ga je gospodar, mož, oče in dedek. Ugasnilo je življenje, ki se je začelo marca leta 1940 na Prevčičevi kmetiji v Žančanah. Jože je bil najmlajši izmed štirih otrok. Mladost je preživel v slogi z bratoma in sestro. Osnovno šolo je obiskoval v Slovenj Gradcu. Ker ni imel možnosti za nadaljnje izobraževanje, sta ga šolala delo in narava. Moral je, kot vsak takratni mladenci, odslužiti vojaški rok. Po vrnitvi se je zaposlil v klavnici pri Kuharju.

Mlad, zdrav fant se je odločil zaživeti po svoje in si ustvariti družino in svoj dom. Ozrl se je za dekleti. Oko se mu je ustavilo na Vahtarjevi Faniki in z njo se je leta 1963 tudi poročil. Zgradila sta si lepo hišo v bližini farne cerkve. Sad njune ljubezni so otroci Jožek, Marjan, Darja in Mirko. Otroci so mu prinašali veselje. Z ženo sta jih vzgajala v poštenju in skromnosti. Ponosen je Jože sijal, ko sta jih ob vsakodnevem delu pripeljala skozi šolanje in do samostojnega življenja. Lahko je prenašal tegobe in se z lahkoto odrekel temu in onemu, če je to osrečevalo njegovo družino.

Jože pa ni bil priden samo doma, rad je pomagal vsem, ki so ga za pomoč prosili, saj je bil daleč naokoli poznan kot vsestranski mojster. Obvladal je »cimparnijo, faršolanje«, zidarstvo, mesarstvo, skratka, ni mu bilo težko poprijeti za kakršno koli delo, vse dokler je bil zdrav.

Bil je samostojen podjetnik, kar za tisti čas ni bilo lahko. Kasneje je opustil samostojno obrt in se zaposlil v Tovarni usnja KOSI, kjer je delal vse do invalidske upokojitve.

Bil je aktiven član kulturnega društva Stari trg, gasilskega društva Stari trg, član invalidskega društva, društva upokojencev, član Rdečega križa in še drugih organizacij.

Naporni tempo dela in začetek bolezni sta ga spravila v invalidski pokoj, vendar nikoli ni miroval; opustil je težka fizična dela, doma pa je izdeloval razne spominske makete iz lesa, rad je prisluhnil radiu, gledal televizijo in užival ob zvokih domače glasbe.

Hobi posebne vrste pa so bili zanj vnuki, saj jih je imel neskončno rad. Znal jih je pritegniti k igri, zato so ga imeli tudi oni zelo radi in bodo njegovo toplo in prijazno besedo še kako pogrešali.

Zmogel je torej previhariti številne preizkušnje, preživel je marsikaj, vrednost njegovih del in dejanj pa bo ostala zapisana v srcih ljudi, ki smo ga poznali. Spominjali se ga bomo kot človeka z iskrivimi očmi in prijaznega nasmeha. Pogrešali ga bomo, še posebej njegovi najdražji.

Svojci se zahvaljujejo za darovane sveče, za stisk rok in izrečeno sožalje. Hvala pogrebni službi, gospodu župniku Gabrijelu Knezu za pogrebni obred, gasilcem, pevcem in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

Anton Ješovnik

**Če bi solza te zbudila,
te gomila ne bi krila.**

Spomin

29. novembra 2005 je minilo
dve leti, odkar nas je zapustil
naš dragi oče

Franc ŠPEGL.

Vsem in vsakomur, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem grobu ter prižigate sveče na njegovi gomili, hvala!

Žalujoči: žena Jožica, sinova Milan in Branko,
snaha Marta, vnuki Petra, Boštjan in Anja ter
mama in njegovi bratje in sestre

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega
moža in očeta

Alojza TAŠIČA

se zahvalujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala sosedom in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče, pevcem doliškega cerkvenega zbora, pogrebni službi Jerneja Zaveršnika in duhovniku g. Mirku Horvatu za opravljen obred. Hvala Marjanu Križaju za tople besede slovesa.

Hvaležni smo osebjem internega C oddelka Bolnišnice Slovenj Gradec, posebej dr. Metki Epšek Lenart in dr. Marjani Predikaka, dr. Boštjanu Birku in patronažnim sestram Majdi Zajc, Anici Gams ter Aniti Smagej za vso skrb in pomoč pri zdravljenju in lažanju bolečin.

Žalujoči: žena Metka, hči Katja in sin Simon z Metko

Poslovna enota Gozdarstvo - Enota Radlje ob Dravi

Peter Tasič

Enota gozdarstva Radlje izva-
ja gozdarska dela na območju
Radelj in Dravograda. Izvajamo
sečnjo in spravilo lesa, gojenje
in varstvo gozdov ter vzdržev-
alna dela na gozdnih vlakih.

Načrtovan obseg dela za leto
2005 je bil naslednji:

1. sečnja in spravilo lesa -
10000 m³,
2. gojenje in varstvo gozdov -
440 dnin,
3. odkup lesa na panju od gozdnih
posestnikov - 1000 m³,
4. popravilo gozdnih vlak -
40 dnin,
5. pluzenje gozdnih cest -
200 ur.

V Enoti gozdarstva Radlje za-

poslujemo 12 gozdnih delav-
cev. S temi delavci ne moremo
opraviti vsega načrtovanega
dela, zato za posek in spravilo
lesa na panju, ki ga odkupimo
od gozdnih posestnikov, naj-
emamo podizvajalce.

V letu 2005 bomo 100 % reali-
zirali plan pri sečnji in spravilu
lesa ter pri gojenju in varstvu
gozdov. Odkup lesa na panju bo
izveden 90 %, v celoti pa bomo
realizirali dela zimske službe
na gozdnih cestah.

V letošnjem letu so bili pogo-
ji dela v gozdu zaradi veliko
padavin izredno slabi, zato je
prišlo do prekomernega izpada
delovnih dni. Potrebno je bilo

delati marsikatero soboto, da
smo nadoknadili izpade zara-
di slabega vremena. Le tako je
lahko plan izvršen.

Delo v gozdarstvu je naporno
in težko. Ne glede na uporabo
dobrih zaščitnih sredstev pride
do raznih bolezni in poškodb.
To se je v letošnjem letu pozna-
lo tudi pri nas. Zaradi bolezni
in poškodb celo leto povprečno
ni delal delavec in pol.

Pomanjkanje gozdnih delavcev
se pozna tudi pri nas. Mladi
se več ne odločajo za ta poklic.
Vzrok je težavnost poklica pa
tudi premalo plačano delo.
Zaradi pomanjkanja delav-
cev in možnosti uporabe nove

tehnologije – strojne sečnje in
spravila lesa – bomo tudi mi
naslednje leto del plana sečnje
že izvršili strojno.

Sodelovanje z javno gozdarsko
službo je korektno. Trudimo
se, da opravimo dela strokovno
in pravočasno, posebno pri po-
spravljanju lubadark.

Prevzeme sečišč in gojitvenih
del delamo sproti po kon-
čanem poseku in opravljenih
delih.

V novem letu 2006 želim
vsem zaposlenim v GG Slo-
venj Gradec ter bralcem Vi-
harnika veliko zdravja, sreče
in poslovnih uspehov.

Stopamo v obdobje
VESELEGA DECEMBRA.
Že razmišljate, kako bi popestrili
BOŽIČNO-NOVOLETNO praznovanje?

V trgovinah
Koroške kmetijsko-gozdarske zadruga:

- v KMETIJSKI TEHNIKI
v Slovenj Gradcu, Celjska cesta 11a
- v trgovini DRAVOGRAD, Meža 27
- v trgovini v RADLJAH,
Koroška cesta 61a (v Era centru)
- v PRODAJNEM SKLADIŠČU
na Prevaljah, Pri postaji

imamo bogato izbiro pirotehničnih izdelkov.

Obiščite nas in si pričarajte
nepozabne svetlobne efekte
ob vstopu v novo leto 2006.

SE PRIPOROČA
KOLEKTIV KOROŠKE KMETIJSKO-GOZDARSKE ZADRUGE Slovenj Gradec.

Viharnik

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj
Gradec, d. d., Vorančev trg 1,
2380 Slovenj Gradec

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADec D.D.

telefon: 02 88 43 332

faks: 02 88 42 684

e-mail: viharnik@gg-sg.si

direktor:

Silvo Pritrznik

glavna in odgovorna urednica:

Ida Robnik

uredniški odbor:

Ida Robnik, Brane Širnik,
Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik,
Marta Krejan, Franc Jurač

lektorica:

Marta Krejan, prof.

idejna zasnova, grafično

oblikovanje in priprava za tisk:
Jože Repas, design

tisk:

ZIP Center d.o.o.
Ravne na Koroškem

avtor fotografije na naslovnici:

Franc Jurač

Na podlagi mnenja ministrstva za
informiranje z dne 30. 1. 1992 je
Viharnik proizvod informativnega
značaja (tč. tarifne številke 3).

Edi Špes delo v gozdu opravlja z zadovoljstvom. V novem letu pričakuje, da bo to delo bolje stimulirano. V letu 2006 si želi čim manj nesreč pri delu ter dobrega sodelovanja s sodelavci.

Firma Oblak, d. o. o.

1. Boris Oblak
2. Tomaž Bukovnik

Firma Oblak izvaja posek in spravilo lesa, ki je odkupljen na panju od gozdnih posestnikov.

Z leve: Peter Tasič, Ivan Pongrac, Darko Pušnik, Edi Špes, Drago Urh, Ivan Tratnik

Naslov: Celjska cesta 118, 2380 Slovenj Gradec

ID za DDV.: SI28602439

TRR: 20470-0090859560 pri Koroška banka, d. d.

Telefon: (02) 88 41 210

Fax: (02) 88 42 237

Prodaja bo potekala na brezobrestno
obročno plačevanje 1 + 4

1. obrok se plača takoj ob prevzemu
(kmetje, ki oddajajo mleko, lahko prvi
obrok kompenzirajo)
2. obrok se plača 30 dni od nabave
3. obrok se plača 60 dni od nabave
4. obrok se plača 90 dni od nabave
5. obrok se plača 120 dni od nabave

CENA GNOJILA**KAN 27 %**

2140,00 sit/50 kg za gotovino

2220,00 sit/50 kg na obroke

NPK 15 - 15 - 15

2700,00 sit / 50 kg za gotovino

2790,00 sit / 50 kg na obroke

Cene so FCO prodajalne zadruge.

Večje količine (25 t ali polovico kamiona -12
t) lahko dostavimo v zaselke - tranzit.

Ker je cena KAN-a sedaj najugodnejša,
priporočamo takojšnjo nabavo. NPK gnojila
bodo v akciji konec novembra.

PO NAROČILU JE MOŽNA IZDOBAVA
RAZLIČNIH KOMPLEKSNIH GNOJIL
- RAZLIČNIH PROIZVAJALCEV, NP, P
- superfosfat, PK, DUŠIČNA GNOJILA
in NPK različnih razmerij in gnojila, ki so
dovoljena za ekološko kmetovanje.

**Se priporoča kolektiv KKGZ Slovenj Gradec, ki svojim kupcem in kmetom želi
vesele Božične praznike in srečno Novo leto 2006.**

GOZDARSKA ZADRUGA SLOVENJ GRADEC, Z.O.O.

*Lastnikom gozdov, poslovnim partnerjem in vsem
bralcem Viharnika želimo vesel božič ter veliko osebnih sreč,
zdravja in poslovnih uspehov v letu 2006.*

Kolektiv Gozdarske zadruge Slovenj Gradec

***Predsedstvo Kluba upokojenih koroških gozdarjev
vošči vsem nekdanjim sodelavcem in zdajšnjim zaposlenim v gozdarstvu
srečno, zdravo ter uspešno leto 2006.***

***Voščilo in zahvalo za pomoč izrekamo tudi vsem našim sponzorjem, ki nam
omogočajo organizacijo vsakoletnih srečanj in obiskov naših upokojencev.***

V imenu Kluba upokojenih koroških gozdarjev predsednik Jože Logar

Barvno prilogo so omogočili:

Andrej Marhat, s. p., Brde

Andrej Lušnic, s. p., Gornji Dolič

Robi Pesjak, s. p., Kozjak

**Vsem bralcem Viharnika želijo
vesele in zadovoljne praznike ter
srečno novo leto 2006.**

*Koliko je let že preteklo in koliko jih še bo,
pa vendar zdravja in sreče nikoli
zadosti ni bilo,
zato pa tega obilo v letu 2006
moje je tebi voščilo.*

**Župan Občine Mislinja:
Viktor Robnik, univ.dipl.ekon.
s sodelavci**

Dragi občani!

V imenu svojih sodelavk in sodelavcev
Občine Mežica
vam želim prijetne in vesele praznike
ter sreče, uspehov, zdravja in zadovoljstva
v prihajajočem letu 2006.

Janez Praper, župan Občine Mežica

Vsem bralkam in bralcem Viharnika,
posebej pa še občankam in občanom
Mestne občine Slovenj Gradec, iskreno voščim
mirne in lepe božične praznike,
v novem letu 2006 pa želim veliko zdravja,
uspehov in uresničitev zastavljenih ciljev.

**Matjaž Zanoškar, župan
Mestne občine Slovenj Gradec**

Spoštovane občanke in občani Občine Dravograd

Vse kar upate, naj se Vam izpolni,
kar iščete, naj se odkrije,
kar si želite, naj se Vam uresniči,...
Za BOŽIČNE PRAZNIKE ter
NOVO LETO 2006 vam želimo
mного zdravja, veselja in uspehov!

**Županja in Občinski svet
Občine Dravograd**

Spoštovane sokrajanke, sokrajani, bralke in bralci Viharnika!

V novem prihajajočem letu 2006 Vam želim
sreče, ki naj pride tiho, brez velikih besed.
Naj Vam NOVO prinese srečo pri rojstvih,
srečo pri zdravju, srečo pri delu,
veliko sreče pri vzgoji ...,
skratka, naj bo to leto brez nesreč.

Izpolni naj se Vam samo nekaj: želja za SREČO!

Janez Švab, župan Občine Črna na Koroškem

Potrebujete premoženjsko zavarovanje z osebno in pravno asistenco?

OPA! Prvič v Sloveniji zavarovanje premoženja vključuje osebno in pravno asistenco za vas in vaše najdražje. Varnost vašega doma smo razširili še na kritje stroškov odvetnikov, pravnih svetovanj, osebnih nezgod, medicinske oskrbe, prevoza v bolnišnico in drugih škodnih primerov. Doma in v tujini!

Sodelujte v nagradni igri in si s pravilnim odgovorom prigrajte enega od petih masažnih stolov v vrednosti 100.000 tolarjev. Poiščite nagradni kuponček v naših poslovalnicah ali na www.opa.si in ga pošljite na naš naslov: Zavarovalnica Maribor, d.d., Oddelek prodajne mreže, Cankarjeva 3, 2507 Maribor.

PREMOŽENJSKO ZAVAROVANJE
Z OSEBNO IN PRAVNO ASISTENCO

SREČNO 2006

080 19 20 www.opa.si

študijska knjižnica
DZ 05
VIHARNIK
2005

KOROSKA OSREDNJA KNJIZNICA
RAVNE

070.489(497.12 Slovenj Gradec)

3009149

COBISS

SRČNO 2005

Jan 05